

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap“ ára hetenkint egyszeri megjelenéssel: Egész évre 1 frt 80 kr. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 50 > Egyes szám 4 kr.	A „Magyar Néplap“ és „Mezőgazda“ előfizetési ára: Egész évre 3 frt — kr. Fél évre 1 > 50 > Negyed évre — > 80 >	Szerkesztik: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	A „Magyar Néplap“ ára hetenkint háromszori megjelenéssel: Egész évre 6 frt — kr. Fél évre 3 > — > Negyed évre 1 > 50 >	„Magyar Néplap“ hetenkint háromszor a „Mezőgazda“-val: Egész évre 7 frt 20 kr. Fél évre 3 > 60 > Negyed évre 1 > 80 >
---	--	--	---	--

Pénz — érdem.

Lapunk olvasói emlékezni fognak bizonyára, hogy Bánffy báró a főrendi házi többség megalkotásának amaz eredeti, de eddigelé szokatlan módját találta ki, hogy kinevezetett annyi gazdag embert báróvá és gróffá, — mellyel a főrendiházi tagság is együtt jár, — ahányra szükségé volt a liberális pártnak. Így lett Vigyázó Sándor gróffá, így lettek Harkányi Károly, Sólomossy László és a Bohus-testvérek bárókká.

A „Budapesti Hirlap“ mult csütörtöki száma azonban kideríti, hogy a nevezett urak főrangúsága nem csak arra volt jó, hogy kiemelje a kormány megrekedt szekerét a kátyuból s a liberális érdekszövetkezetet megmentse, hanem hivatva van a jövő választásokat is biztosítani, már tudniillik oly módon, ahogy a kormány biztosítani szokta választásait, pénzzel. Mert azt írja a nevezett lap, hogy a meggrófosított, illetve megbárósított gazdag emberek viszonzásul nemcsak azt a szivességet tették meg a kormánynak, hogy a főrendiházban segítettek leszavazni a keresztény főrendeket, hanem azonkívül tetemesebb összegeket is fizettek kinevezésükért. Így a „Budapesti Hirlap“ szerint:

Vigyázó Sándor gróf	400,000	frtot
Harkányi Frigyes báró	200,000	„
Harkányi Károly báró	200,000	„
Sólomossy László báró	300,000	„
Bohus-testvérek bárók	200,000	„

fizettek a rendes illetékeken fölül.

E közlemény alapján a mult szombaton aztán Hortoványi József képviselő interpellációt intézett a miniszterelnökhöz: igaz-e, hogy a nevezett új gróf és bárók a rendes illetékeken ki-

vül is fizettek kinevezésükért? s ha igaz: hol az a pénz? ki vette föl? hol van az ország költségvetésébe bevezetve? ki őrzi és mi célra szolgál?

Bánffy Dezső erre a Budapesti Hirlap állítását az első szótól az utolsóig hazugságnak jelentette ki. De Hortoványi ezzel nem elégedett meg. Lehet, hogy a kinevezettek kevesebbet, vagy többet fizettek, mint amennyit a nevezett ujság írt. Azért arra szólította föl Bánffyt: ne arra feleljen, hogy a Budapesti Hirlap állítása megfelelő-e a valóságnak, hanem arra, hogy a nevezett urak fizették-e valamit kinevezésükért, akár többet, akár kevesebbet a híresztelt összegnél, s hol az a pénz? Bánffy erre a kérdésre nem mert egyenesen válaszolni, hanem kibúvókat keresett s megint csak azt ismétlé, hogy a B. H. állítása hazugság. „Nem erről van szó,“ — zúgott föl az ellenzék. „Egyenes választ kérünk, nem furfangos kibúvót.“ De Bánffynak harmadszor se volt más válasza, mint az első és második alkalommal.

Ebből minden kétséget kizárólag bizonyos, hogy a kinevezéseket Bánffy pénzért adta el, ahogy a handlé az uraktól levetett frakkot pénzért eladja. Ha nem fogadott volna el pénzt, bizony ki merte volna egyenesen mondani, hogy a kinevezettek csak a rendes taksákat fizették s azonkívül egyiknek se került egy fillérjébe se a kinevezés. De ezt nem merte Bánffy úr állítani, hanem szokása szerint csúrt-csavart, furfangos kibúvókat keresett.

Ilyen miniszterelnöke van Magyarországnak a második ezredév küszöbén! Ime, a király első

Szíves bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani

Szerk.

tanácsosa egy piszkos vádat nem mer, mert tán nem tud határozott formában azonnal megcáfolni. Ime, a törvények első örét azzal vádolják, hogy kitüntetésekkel handléroz, érdekéért járó kinevezéseket pénzért osztogat, amely pénznek az állami költségvetésben nincs nyoma.

Ha nem igaz e vád, miért nem mert Bánffy úr egyenesen cáfolni? miért került mint a megszorult róka? S ha igaz e vád, akkor hol a pénz? Bánffy úr, hova lett a pénz? Kinek a kezén tűnt el?

A bűnt a becsületes ember nem elleplezi, hanem leleplezi. Aki a bűnt takargatja, az maga is bűnös, úgy hívják, hogy *büntárs*.

A csalók, rablók, banditák, sikkasztók kezei kétségtelenül piszkosak. S ily piszkoskezü embereket valamire való társaság be sem fogadhat, a közélet kiveti őket, a törvény meg börtönnel sújtja.

Megvárjuk tehát Bánffy úrtól, hogy a fölhangzott vád alól tisztázza magát: kezeit tegye közszemlére, hadd lássa mindenki: piszkos-e e kéz, vagy tiszta? A tisztázás pedig ne furfangból, ne csürés-csavarásból álljon. Nyílt, őszinte, egyenes és igaz feleletet kérünk. Elő a számadásokkal, hadd forgassuk össze, mert ha piszkot vennénk észre, az elpiszkolt kéznek tulajdonosa nem ülhet miniszteri székben egy perccel se tovább. A király tanácsosai csak hozzáférhetetlen jellemek lehetnek. Akihez a gyanúnak csak árnyéka fér is, az a fejedelmi lak küszöbét nem lépheti át, a királyi palota légköréből nem szívhat. Eltengődhetik Apanagyfaluban, de nem maradhat meg sz. István koronájának közelében.

Tehát világosságot kérünk!

Nem kevésbé szomorú dolog ez ügyben az is, hogy a magyar nemességet, a báróságot, grófságot, főrendi tagságot pénzért osztogatják. E magas kitüntésekre előbb igazi érdemek képesítettek csak. A hazának, királynak, közügynek tett rendkívüli szolgálatokért adtak a multban grófságot s ime ma már pénzért lehet venni azt is. Akinek zsebe tele van, az lehet gróf anélkül, hogy Bánffy úr kérdené: mi útonmódon szerezte a milliókat. Ha árvák könnye, ha özvegyek fohásza, ha nyomoryók vére, ha kifosztottak átka tapad is hozzá, csak legyen.

No hát ez rettenetes dolog. Ime, a liberálizmus a nép virágát, koronáját: a főrendeket is megmételtyezi már. Ez az osztály eddig az osztatlan tisztelet birtokosa volt, mert a becsület mintaképét láttuk benne. Tehát ezentúl ez is másként leszen. Különbséget kell majd tennünk az ősi és az új mágnások között. Amazok iránt ősi érdemeiknél fogva tiszteletünk nem fog csökkenni, de emezeket csak a liberálizmus alkotásainak tartjuk s csak annyira becsüljük, ame-

nyire a pénzes zsákokat becsülhetjük s amennyire az ő alkotójukat, a liberálizmust becsüljük.

Ahol a rangot nem érdemért, hanem pénzért adják, ahol a törvény örei címekkel kereskedést üznek: ott a közállapotok korhadtak, az alap inog, az épületet veszedelem fenyegeti.

Szegény hazám, szegény hazám, mivé tett a liberális rendszer!

(—i.)

POLITIKAI HIREK

Néppárti győzelem Győrött. A liberális párt régi fészkében, Győr városában, szép eredményt ért el a néppárt. A most megejtett városi képviselőválasztásnál 9 liberális mellett 7 néppártit választottak meg. Tavaly csak egyetlen néppárti tagja volt a képviselőtestületnek. — Haladunk.

A hiány. A pénzügyminisztérium szétküldte hivatalos kimutatását az 1895. év IV. negyedének mérlegéről, melyből az a szomorú eredmény tűnik ki, hogy ez év utolsó negyedének mérlege 2,622,915 forinttal kedvezőtlenebb, mint a megelőző 1894. évé volt. Minthogy pedig az 1895. évi bevételek összege 2,274,938 forint 55 krajcárral kisebb, az évi kiadásoké pedig 20,471,591 forint 70 krajcárral nagyobb, mint 1894-ben, az 1895. év mérlege 22,746,438 forint 25 krajcárral kedvezőtlenebb az 1894. év mérlegénél. A miniszter ezt a rendkívül gyászos mérleget az általános gazdasági viszonyok kedvezőtlen befolyásának, a valutarendezési kiadásoknak, a székely vasutaknak s egyéb beruházásoknak tulajdonítja, amihez azonban sok szó fér. Feltűnő, de egyszersmind a legszomorubb bizonyítványa az ország elszegényedésének a kimutatás ama része, melyben a negyedév kedvező és kedvezőtlen eredményei vannak ismertetve. Megtudjuk ugyanis belőle, hogy azok a tételek mutatnak kedvezőbb bevételeket, melyek behajtása a kormány közlegeinek kezében van. Így például az egyenes adóknál 2,747,809 forinttal volt nagyobb a bevétel, mint 1894-ben. Tudvalevő, hogy az állami végrehajtók rendszeren az év utolsó negyedében működnek a legirgalmatlanabbul. Hogy mily erőfeszítést tettek 1895-ben, mikor maga a miniszter beismeri, hogy a gazdasági viszonyok kedvezőtlenek voltak, hogy csaknem három millióval többet kiperéselhessenek a különben is szomorú helyzetben levő adófizetőktől, azt világosan mutatja a tetemes eredmény. Az ily bevételeken nincs áldás: ez a pusztulás, a végromlás előjele. Egy ország jólétét nem az ilyen erőszakos bevételek mutatják, hanem az önkéntes adózása a polgárságnak, mikor saját kényelme és élvezete gyarapításának szempontjából a maga jószántából adja oda filléreit. Ámde a pénzügyminiszteri kimutatás ellenkezőt bizonyít. Mert míg, mint említők, az egyenes adóknál kedvező eredményt mutat ki, addig a fogyasztási és italadóknál több mint egy millió a bevételi kevesblet. Hiába igyekszik a miniszter ezt a szomorú eredményt azzal palástolni, hogy a nagymennyiségű adómentes gyümölespálinka-termelés oka a kedvezőtlen bevételi eredménynek, ez üres ráfogás, a hiány forrása itt a polgárságnak napról-napra való elszegényedése, nyomorúsága, úgy, hogy kénytelen ma-

gától megvonni az élvezeti eszközöket, hogy teljesen tönkre ne menjen. Viheti még a szabadelvű regime ezt a pénzügyi politikát egy darabig, hisz van még mit újra tölteni Magyarországon, de ha meg nem változtatja hamarosan, akkor nem lehet más vége, mint a tönk, melynek előrevetett árnyékát ijesztő módon mutatja a most kimutatott 22.746,436 forintos hiány.

Országgyűlés.

Február 15. Napirend: A vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének folytatása.

A közoktatásügyi tanács tételénél *Hévízy* János szólal föl.

Elmondja véleményét arra nézve, hogy miként kellene a tankönyvbírálat körül eljárni.

Kijelentve, hogy meg van elégedve a kultuszminiszternek a közoktatásügyi tanácssal szemben eddig követett eljárásával, a tételt elfogadja.

Wlassics Gyula miniszter tiltakozik azon vád ellen, mintha a tankönyvbírálat terén eddig a pártszellem érvényesült volna.

A ház a tételt, mely különben meg sem támadt, *egyhangilag* elfogadta.

Az egyetemek tételénél *Hortoványi* József dr. szólal fel. Tiltakozott az ellen, hogy a budapesti kath. egyetem tételét az állami költségvetésbe beállítsák.

Várady Károly az egyetem silány állapotával foglalkozik beszédében. Végül javaslatot nyújt be, utasítsa a ház a minisztert, hogy terjesszen be, javaslatot a budapesti egyetemnél egy második rendes magánjogi tanszék felállítására vonatkozólag.

Sima Ferenc a harmadik egyetem szükségességét hangoztatja s azt mondja, nemzeti kulturánk parancsolja, hogy a harmadik egyetem székhelye Szeged legyen.

Hévízy János a vidéki jogakadémiák érdekében szólal föl.

Hork János legelső feladatának tartja a budapesti egyetem kiépítését s annak minden tekintetben teljes és kifogástalan berendezését.

Megemlékezve Papp Gézána a papi nőtlenségről tartott beszédéről nem tartja semhelyesnek, sem megengedhetőnek, sem jogosnak, hogy itt a törvényhozástermében be nyuljanak bármely felekezet hitéletébe. Így nem tartozik a törvényhozás termébe a coelabatuskérdése sem, melyet Papp Géza egész ötletszerűen itt felvetett.

Holló Lajos és *Veress* József szólottak még a tételhez, mire *Wlassics* Gyula kultuszminiszter állott fel szólásra. Tekintettel az idő rövidegére, csak néhány megjegyzésre szoritkozik. Hortoványi József képviselő tiltakozott az ellen, hogy a budapesti egyetem a költségvetésbe beállítsák. Megjegyzi erre, hogy az egyetem tételének a költségvetésbe való beállítása nem botrányos az egyetem jellegére nézve.

Elnök a vita folytatását a hétfői ülésre halasztja. Öt perc szünet után a kérvények tárgyalásába fogott a ház. Ezekután következtek az interpellációk.

Kemény Pál az italmérségi engedély kiadása tárgyában interpellált.

Vajay István interpellációt nyújtott be kultuszminiszterhez: van-e tudomása arról, hogy Posch Jenő, szolnoki állami főgymnáziumi tanár azt hozván fel indító okul, hogy semmiféle vallásban nem hisz, a szolnoki róm. kath. plebánián bejelentette, hogy felekezetnélkülivé lesz? .szeegeyzetethetőnek tartja-e a minisz-

ter a magyar állam keresztény jellegével az állami tanintézetek tanárainak felekezetnélküliségét? Szándékozik-e a kultuszminiszter az aggódó szülők megnyugtató s a gimnáziumi ifjúság hitkincsének megóvása céljából haladéktalanul intézkedni s az illető tanárt oly munkakörbe áthelyezni, hol az ifjúság szellemörkölesi világára romboló hatást nem gyakorolhat?

Hortoványi József pedig aziránt interpellálta meg a miniszterelnököt, való-e, hogy 400.000 frtot fizettek a legutóbb kinevezett nemesek a nemesi címekért? S ha adtak, mire fordítják, kik kezelik ezt az összeget? Ezeket a 400.000 frtos híreket a „Budapesti Hirlap” írta meg.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy a Budapesti Hirlap első betűje és utolsó betűje hazugság. (Óriási derűtség.) Köszönettel fogadja Hortoványi interpellációját, legalább kellemes alkalmat nyújthat neki a cáfolatra. Azok a férfiak érdemes férfiak, nagy érdemeik vannak, s az a feltevés sértés rájuk nézve. (Nagy zaj!)

Hortoványi József: A miniszterelnök ur tagadta ugyan a „Budapesti Hirlap” cikkét, de arra nézve nem nyilatkozott, hogy a grófi és bárói címekért fizettek-e vagy nem? (Nagy zaj. Felkiáltások: Fizettek hát!)

Bánffy Dezső br: Mondtam, hogy koholmány. (Nagy zaj. Ellentmondások balról.)

Hortoványi József: Nem az a kérdés, hogy koholmány a cikk, hanem a fizetésre nézve kérek határozott feleletet. (Nagy zaj.) Én e a miniszterelnök ur válaszát nem is vehetem tudomásul addig míg határozott felelet nem ad. (Zajos, hoszantartó helyeslés balról.)

Bánffy Dezső báró: Első felszólalásomban már elmondtam, hogy az a cikk koholmány, most nem mondhatok mást. (Felkiáltások balról: A fizetésről beszéljen! Nagy zaj.)

Bánffy Dezső báró: Kérem a házat; vegye válaszat tudomásul. (Nagy zaj.)

Ivánka Oszkár: Hiszen nem válaszolt semmit!

Lukács Gyula: Szégyen az ilyen válasz!

Hortoványi József: Mivel a miniszterelnök a kéresemre most sem nyilatkozott határozottan, válaszat tudomásul nem veszem. (Zajos helyeslés balról.)

A ház felállással történt szavazás utján a választ tudomásul vette. Ülés vége 2 órakor.

Február 17. Napirend: A vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének folytatása.

A budapesti egyetem tételénél *Sághy* Gyula szólal föl. Szégyenletes állapotnak mondja, hogy a millenáris ünnepélyen az egyetem főhomlokzata helyén üres falak meredeznek a nézők elé.

A magánjogi oktatásról szólva, azt mondja, hogy feltétlenül szükséges legalább egy rendkívüli tanszék felállítása. A tételt elfogadja.

Vajay István: T. képviselőház! A vallásos érület ápolása, erősítése és fönntartása kiváló állami és közérdeket képez és képezett mindenkor. A vallást nem szabad elvont, böleseleti igazságok összegének tekinteni, hanem szükséges, hogy a hitigazságok hassák át egész lelkünket és irányítsák egész életünket.

Ha e lelki szükséglet tekintetében hithidegséget és hitközönyt látunk, különösen az ugynevezett művelt társadalomban, ezen sajnos jelenségnek egyik okát az egyetemi oktatási rendszerben kell keresnünk; hol az elme táplálékát fellelik ugyan ifjaink, de ahol a szív és lélek élettáplálékáról az ige hirdetés alakjában semmi intézkedés nincsen.

Ezen a hiányon okvetetlenül segíteni kell. Ép ezért nem ajánlhatom elég forrón a t. kultuszminiszter ur be-

eses figyelmébe, hogy a külön egyetemi hitszónoklati állás rendszeresítéséről hovahamarabb gondoskodják. (Helyeslések.)

Ezen kérdéssel kapcsolatban Veress József képviselő urnak kénytelen vagyok megjegyezni, hogy nincsen igaza, mikor a szemináriumokat a latin tannyelv miatt a hazafias érzés hiányáról vádolja. Nyitott ajtókat döngtet a t. képviselő ur, mikor ott sürgeti a hazafias érzés ápolását, ahol ez megvan a legteljesebb mértékben.

Szerettem volna a t. képviselő urat tegnap ott látni a központi papnevelő intézet Leó ünnepélyén. Ott hallhatta és tapasztalhatta volna a t. képviselő ur, hogy a vidéki szemináriumok leendő elüljáróit és tanárait, a lelkes ifjúságot, zenében, énekben, szavalatban és előadásban a hazafias szellem és érzés minő jól eső melege hatotta át.

Az ünnepély végén az intézet püspök-igazgatója elismerő szóval nemcsak a szent Péter sziklájához és utódjához való ragaszkodásra s szeretetre, de a magyar koronás király iránti szeretetre is buzdított.

Kérem tehát a képviselő urakat, hogy egyes intézmények ismerete nélkül ne ejtsenek ítéletet, ne különösen igazságtalan ítéletet.

Thold Dániel rövid indokolás kíséretében a tételt elfogadja.

Berger Ignác válaszol Várady beszédére. Várady kifogásolta, hogy a teológián a tannyelv latin. Hogy a papnövédek latinul tanuljanak, az elengedhetetlen követelmény; de szerinte is, helyes volna, ha egyes tantárgyakat magyarul adnának elő, mert a teológiára olyan növendékek is járnak, kik nem magyarok.

Wlassics Gyula a miniszter vitázott ezután az ellenzék szókozáival. Sággy Gyula és Vajay István rövid kijelentései után, még Fenyvessy Ferenc előadó ajánlotta röviden a tétel elfogadását, mire a ház a tételt elfogadta.

Polónyi Géza kéri konstatálni, hogy határozatképes-e a ház? A jegyzők megszámlálják a képviselőket s jelentik, hogy a ház határozatképes.

A gymnáziumok tételénél *Bessenyei* Ferenc szólal föl s felhívja a miniszter figyelmét a temesvári gymnázium szomorú állapotára.

Boda Vilmos sürgeti a középiskolák szaporítását.

Hock János követeli a népiskolai törvény revízióját s azt, hogy az elemi oktatásnál is nemzeti szellemben neveljék a gyermekeket.

Ami az iskolai szigort illeti, arra nézve az a véleménye, hogy alkalmazzák azt különösen az alsóbb osztályoknál, amikor még a nem tudományos pályára való ifju más életpályát választhat magának.

Ezután a polgári iskolákról beszél és csodaszörnynek mondja az oly polgári iskolákat, hol a latin nyelvet is kötelezően tanítják; erre szükség nincs.

Szederkényi Nándor azon véleményének ad kifejezést, hogy a közöny, melylyel a ház a tanügyi beszédek fogadja, annak a következménye, hogy sokan sikertelenül foglalkoznak e kérdéssel.

Ő úgy találja, hogy a középiskolák elposványosodásának oka a minisztériumban van.

Szól azután a tanári kar fegyelméről s azt a tanácsot adja a miniszternek, hogy mindenker jól informáltassa magát s csak azután intézkedjék. Ülés vége 2 óralor.

Mit kaptunk a liberalizmustól?

Nem állhatom tovább a dolgot. Tollat fogok kezembe, hogy küzdjek a hitemért, hazámért és királyomért!

Állj elém liberális kormány, hadd beszéljek a fejeddel, hadd kérdezzem meg: mivé tette Magyarországot, melyet Árpád apánk megszerzett és sz. István királyunk bölcsesége nekünk biztosított. Sz. István király apostolkodása által a pogányságot kiirtotta, a katolikus vallást sziklaalapra fektette, sok csatározás után népének jó törvényeket adott, az Isten és a boldogságos Szűz tiszteletére templomokat épített, püspökségeket alapított, apátságokat és plebániákat létesített, iskolákat szerzett. Egy szóval a hazájáért és népeért minden jót megtett. De áldja is maiglan a magyar nép sz. emlékezetét.

Hát te liberális kormány, te mit szereztél mit adtál nekünk?

1. Elsőben is megszerezted a zsidókat, később honpolgárosítottad őket, hogy ne legyenek félelem alatt. Nem is félnek már téled se liberális kormány, mert ma már nagy urak, grófok bárók. Ők építették a legszebb palotákat, ők vásárolják össze a magyar földet, ő belőlük válnak ügyvédek, doktorok, polgármesterek, és különféle hivatalnokok. Egy szóval övék a világ nagy Magyarországon. De elmehettek liberális mákvirágok, az ilyen szerzeménnyel. A kik eddig voltak az urak, most azok mennek a zsidóhoz hizelegni és kéregetni. Jaj de vakok a magyar urak, hogy ezt nem látják be! zsidók lesznek a nagy urak . . . a magyar urak pedig zsidó szolgálkká alacsonyodnak, és ők mennek el kéregetni azokhoz, kikhez bugyrot, lelkiismeretlenséget és gazságra való hajlandóságot hoztak csak be az országra.

Másodszor mit szereztél liberális kormány a 67-iki kiegyezés óta? Ugye szegény nép, fölültetted a minisztereket és a képviselőket a magas polcra, hogy boldogítsanak s azok nyomnak. Akiért oly sokat kiáltozol követ választáskor és megválasztod képviselődnék, az veled nem törődik (tisztelet a csekély kivételnek), kész elárulni téged is, vallását is, hazáját is. Csak arra utazik, hogy az ő zsebe tele legyen.

Mit tett Magyarországon az a sok liberális képviselő? Megalkotott roppant sok törvényt (egyik hitványabb másiknál;) behozott roppant sok adót, melyeknek névsora hosszabb a minden szentek litániájánál. Mit tett Tisza Kálmán tizenöt esztendei uralkodása alatt? Egyszer azt, hogy a katolikusokat mindenütt háttérbe szorította és kálvinistákkal rakott meg minden valamire való hivatalt. Azért ragaszkodnak hozzá oly vakon a kálvinisták! Nézzetek szét Magyarországon. A hivatalnokok többsége református. Igen kevés katolikus taláunk s azokat mindig az alsóbb hivatalokban. S akik katolikusoknak mondják magukat, csak olyan liberális katolikusok.

Ezek javára csinálták a nyugdíj a törvényt. Sokan ezekkel bírnak és mikor kiteszik a hivatalból őket, mégis ezeket kapnak nyugdíj címén.

Mit tett a kormány a regálevál? Elvette Magyarország összes erejét. Talán azt célozza a kormány, hogy a nép ihassék, mert attól fél, hogy akkor kikelnek, cin-kosságuk ellen?

Mit tett a liberális kormány? Behozta ugyan a munka szünetet, de azért a zsidóboltok délig tárva-nyitva állnak, délután pedig a kaszinók, kávéházak, koresmák, kuplerházak nyílnak meg. Mért vannak ezek? mért engedik meg ez istentelenségeket? Azért, mert a liberális kormánynak pénzt hoznak. És te liberális kor-

mány, mit akarsz te a polgári házassággal? Talán sok atyád fia van, kiknek kenyeret, hivatalt akarsz biztosítani?

Nekünk katolikusoknak vannak papjaink, vannak püspökeink, akik összekötnek bennünket. Nekünk a polgári házasságra semmi szükségünk sincs. Nekünk vannak plébánosaink, kik az anyakönyveket vezetik, új anyakönyvvezetők tehát nem kellene.

Kedves katolikus testvéreim, hallgassátok meg szavaimat és álljatok talpra. Döntsük le a liberális kormányt. Talpra magyarok. Küzdjünk mi ha kell vérrel, ha kell tüzzel, de engednünk nem szabad.

Föl, föl keresztények a csatára! Föl a király, a haza és a vallás oltalmára! Bátran küzdjön csak tovább is a „Néplap“ s mi vele tartunk.

Bontsátok ki keresztények a néppárti zászlókat és seregljék alája az egész nemzet. Le a liberális kormányt! Le a liberális uralommal!

Nem hiszünk többé mézes beszédeknek. Van nekünk vezérünk, azt kövessük. Csak talpra magyarok.

Hercegek, grófok, bárók, jó hadviselők, az Istenre kérlek benneteket, álljatok hozzánk a Jézus igaz vallása mellett, a boldogságos szűz Mária Magyarországa mellett, a Néppárt mellett. Mi követünk mind, mind, kik igaz katolikusok vagyunk.

Abcug! Le a liberális kormánnyal! Éljen a király! Éljen a néppárt!

Pápa, 1896. febr.

Gombás János, földműves.

Hivatalosan eltussolt bűnügy.

E címen emlékezik meg az A—ny Veigelsberg Hugo zsidó újságíró félretett sajtópöréről, melyet belmunkatársunk, Biró Zoltán pöre vetett ismét fölszínre. Biró Zoltán a tárgyalás alatt hivatkozott Veigelsberg ügyére, kit mult év február havában a *királyi ház tagjainak* megsértése címén fogott pörbe az ügyészség, de később az egész pört elévülni engedte. Szemére vetette Biró az ügyészségnek, hogy nem mér egyenlő mértékkel, nem egyformán jár el, mert míg a katolikus újságírók közleményeiben nagyító üveggel keresi a kifogásolható részeket, addig a zsidóknak minden szabad és ha a legdurvább sértést követik el, akkor is ép bőrrel futhatnak. Sőt ha látszat kedvéért indít is eljárást ellenük az ügyészség, maga vezeti az ügyet oly formán, hogy az elévüljön.

Erre a törvényszéki elnök nyomban fölhozatta a Veigelsberg-ügyre vonatkozó összes írásokat és átvizsgálta; kitűnt belőlük, hogy Birónak lényegileg igaza van, mert Veigelsberg Hugó ellen csakugyan indítottak pert és később elhagyták évülni.

Ez ügygyel az A—ny vasárnapi száma bővebben foglalkozik és a következőket írja róla:

Ki az, ki az igazságszolgáltatás pártatlanságába vetett hitünket megingatni akarja? Ha ember fia, lépjen elő. Mi aztán megmutatjuk neki, hogy hányféle a magyar igazság. Vagy van valaki, a ki azt hiszi, hogy több egynél? Bolond beszéd.

Mi sem állítjuk ezt. De sőt el sem hinnők, ha véletlenül komoly, teljes hitelű akták nem bizonyítanak; akták, melyek mindegyikén rajta van a bírói pecsét és sajátkezű aláírásai azoknak, a kik törvényt ülnek elevenek és holtak felett. Igen, akták, tanuskodnak róla, hogy a korrupció rendszeres urrá lett végre az igazságszolgáltatásban is.

Vagy nem így van? Akkor hát cáfoljanak le bennünket. Hazudtoljanak meg magukkal az aktákkal, melyekre alább pontos számuk és tartalmuk szerint hivatkozunk.

Az esküdtsek a napokban törvényt ült egy újságíró felett, ki lapjában védelmére mert kelné az egyháznak, melynek oltárán hazánk ezeréves önállósága felépült. A tárgyalás folyamán aztán a védelem a többek közt szemére hányta a bíróságnak, hogy nem egyformán alkalmazza az igazságot. Ez a vád úgy az esküdttek padjain, mint a közönség soraiban a legnagyobb izgatottságot keltette, melynek hatása alól a bíróság sem vonhatván ki magát, arra kényszerítette a tárgyalást vezető elnököt, hogy a védelem részéről hivatkozott esetre vonatkozó iratesomót felhozza az irattárból.

Ez a felhozott iratesomó — mint azt az elnök konstátálta — közönséges bűnügyi iratok halmaza. Kozma Sándor kir. főügyész emel bennük vádat Veigelsberg Hugó fővárosi hírlapíró ellen, a miért ez Kis Józsefnek a „Hét“ című lapjában a királyi ház több tagjáról súlyosan sértő nyilatkozatot tett oly bántó modorban, mely melegséget sehol és magyarázatot is legfeljebb csak a cikkíró faji hovatarozandóságában talál.

Ezt a közleményt a közzvád képviselője annak idején, 1894 őszén inkriminálta. Ennek a közleménynek az alapján kérte a közzvád képviselője Veigelsberg Hugó fővárosi hírlapírónak vád alá helyezését, vádolván őt a királyi ház tagjain elkövetett és a büntető törvénykönyv 141. §-ának második bekezdésén alapuló sajtó utján elkövetett vétséggel.

A büntető törvénykönyv hivatkozott szakasza így rendelkezik:

„A ki a királyi ház valamelyik tagja ellen sértést követ el: vétség miatt egy évig terjedhető fogházzal, ha pedig a sértést irat, nyomtatvány, képes ábrázolat terjesztése vagy közszemlére kiállítása által követte el: két évig terjedhető államfogházzal büntetendő“.

Ez és nem kevesebb foglaltatik a kir. főügyész vádlevelében, mely — a mennyiben azt Zsitvay Leo elnök ur különös gondjai alá nem vette — ez idő szerint is ott van még a büntető törvényszék irattárában 69342. iktató szám alatt 1894-ből keltezte.

E vádlevelét folytán a büntető törvényszék, mely a vád súlyos voltára nézve egy véleményen volt a királyi főügyésszel, Veigelsberg Hugót csakugyan vád alá is helyezte és ez ügyben a tárgyalást a mult 1895. évi február hó 28-ára tűzte ki.

És most jön valami, a mit eddig csak rossz színművekben láttunk — persze ott sem a legszivesebben — valami, a mit a drámának fenséges nyelvén úgy hívnak, hogy „deus ex machina.“ A hatásvadászatnak erre a kimustrált fegyverére volt szükség, hogy elejthessék a súlyos vádat, melyet törvény szerint elejteni már nem lehetett, de a melyet elejteni kellett minden áron, mert hiszen egy zsidó újságíró volt a vádlott, ki atyjával egyetemben minden kormány legelszántabb tollharcosa volt.

Es úgy esett, hogy a szomorú véletlen — legalább látszólag — alkalmoszerüvé tette ennek a fegyvernek a használatát.

Az uralkodóház egy tagja meghalt. E megrázó esemény arra bírta a vádaskodó főügyészt, hogy egy átiratban megkeresse a törvényszéket, kérve benne, hogy a Veigelsberg Hugó ügyében kitűzött tárgyalási határnap halasztassék el egy későbbi időre: okul adván, hogy a királyi család egy tagja ravatalon fekszik, a mely körülménynél fogva esetleg bántaná a felséges uralkodóház iránt tartozó kegyeletet az, ha most tárgyalnák a pert,

melyben a királyi ház több tagjának a súlyos megsértése pertraktáltak.

De — és ezt ugyancsak ezen átiratában teszi a királyi főügyész ur — kijelenti, hogy az ügy tárgyalására egy újabb határnap kitűzését fogja indítványozni a tekintetes törvényszékeknek.

Ez foglaltatik abban az átiratban, melyet a közvád képviselője a múlt év február havának 23-án intézett a büntető törvényszékhez és a mely átirat 14.417. szám alatt lett a többi bűnügyi iratokhoz csatolva.

Ez átirat szerint tehát a királyi főügyésznek az új tárgyalási határnap kitűzését — legkésőbb a múlt év augusztus havának 28-ikáig kellett volna indítványoznia. Mert hivatalból üldözendő büncselekményről lévén szó, a sajtótörvény 28. §-a szerint hat hónapon belül lett volna megindítandó az újabb eljárás.

Ezt elmulasztván megtenni a tisztelt vádhatóság: Kozma Sándor királyi főügyésznek Veigelsberg Hugó hírlapíró ellen a királyi ház több tagjának megsértése címén a büntetőtörvénykönyv 141. §-a alapján emelt vád elejtettnek, maga az ügy pedig megszűntnek tekintendő.

Konstatáljuk, hogy miután a törvényszéki elnök ezt kijelentette, szegényletében sem el nem pirult, sem a föld alá nem sülyedt.

Szemnecz és Lepsényi pöreit mesésen rövid idő alatt fejezte be az ügyesség és az esküdszék. Veigelsberg Hugó pörének el kellett évülnie, mert így kívánta ezt a szabadelvű kormány — lojalitása és királyhűsége. Szemnecz és Lepsényi eseteiben „elégítél szerzetetett“ a megsértett királyi tekintélynek, Veigelsberg Hugó királysértéseit belefójtották a krokodiluskönyvek árájába, melyet ami dinasztikus kormányunk hullatott Albrecht főherceg ravatalára.

Ki tagadná ezek után, hogy Justitia istenasszonyának nem Magyarországon szúrták ki a szeméit?

Pulszky ügye.

Ugy látszik, hogy Pulszky Károly ügyével nem-sokára tisztában leszünk. Ő maga oly helyes kedély-állapotban van, hogy órák hosszúig vallathatják, a leg-bonyolultabb kérdésekre tud választ adni és egy csöpet se fírad ki elméje. 17-én délután elvitték az Akadémiába, hogy a helyszínen folytassák vele a bírói vizsgálatot. Pulszkyt nem bántotta a dolog s egész jókedvűen követte kíséretét.

A botrányos ügy legújabb híreit a következőkben foglaljuk össze:

E hó 17-én délután Balonyi Imre vizsgálóbíró értesítette az országos képtárban működő vizsgálóbizottság elnökét, Simon Dezső miniszteri osztálytanácsost, hogy szükségesnek találta, hogy Pulszky Károly magánlakásán helyszíni szemlét tartson. Három óra után a vizsgálóbíró csakugyan megjelent az országos képtárban, kevéssel utóbb, úgy fél 4 órakor pedig Pulszky Károlyt hozták el kétfogatu bérkocsin, csupán egy titkos rendőr kíséretében, talán azért, mert hát „ön- és közveszélyes“ minősítést nem is veszik komolyan. Pulszky a Koháry-utcánál ült fel a kocsira s rögtön megismerte, hogy a kocsis azelőtt nála szolgált, mikor számozatlan fiakkert tartott. A kocsis köszönését viszonozta s meg is szólította:

— Szervusz. Te vagy itt?

Az akadémia palotájánál láthatóan meglepte, hogy ott rendőr áll s kérdően tekintett a kíséretében jött titkos rendőrré. A mellékapunál köszönt neki az öreg portás s Pulszky megbillentette erre kalapját. A titkos rendőr azonnal a magánlakásába kísérte, ahol már ott volt a vizsgálóbíró, Simon osztálytanácsossal s a bizottság többi tagjaival, Pulszkyt bevezették a szobákba, megmutatták neki az elrejtett képeket, apró szobrokat s azt kérdezték tőle, hogy honnan kerültek azok oda. A kérdezt pedig többnyire azt felelte, hogy azt ő maga vásárolta külföldön a maga pénzén. Minden egyes tárgyra nézve kérdezték így Pulszkyt s a helyszíni szemle fél nagy órától háromnegyed ötig, tehát teljes ötnegyed óráig tartott. Mikor elkészültek a vizsgálattal, Pulszky neje megkérte a vizsgálóbírót, hogy gyermekei beszélhessenek napok óta nem látott apjukkal. A vizsgálóbíró megengedte ezt s a találkozásnál Pulszky nagyon elérékenyült, többször sirva csökölt és ölelte gyermekeit.

A bucsuzás után nyugodt tekintettel lement a lépcsőkön s a kocsit ismét visszavitte a börtönbe.

A Rafael-Piombo helyesebben Pulszky-Chevigné kép még mindig kísért a képvásárlási panamában, bár-mint szeretné is a kormány és vele együtt a felhivatalos lapok az eredetére nézve is kétséges festményt, mint valami páratlan műremeket feltűntetni, a melynek megvételeivel Pulszky Károly mintegy elévülhetetlen babérokot szerzett magának. Napról-napra elmondják, hasábos cikkeiben megírják, hogy mennyire megéri a „műremek“ a kidobott százezreket. De a kormánynak meg sajtójának tekintély is kell a világgá bocsátott szakvéleményhez és ilyen tekintélyeket a külföldön akarnának fogni maguknak. Wlassics miniszter is hivatkozott eleinte Bode Vilmosra, hogy ő is mennyire magasztalta a Pulszky-képet, Bode alaposan megcáfolta ezt az állítást s mindent mondott a „képtetem“-ről, csak jót nem. Erre aztán a felhivatalos sajtó gondolt egyet s Bode-ről, az elsőrangú szaktekintélyről azt irták, hogy nem ért a képekhez, nem is tud olyan világhírű festményt megbecsülni, mint a milyen a Pulszky-Chevigne-féle kép. Egyszermind Eugene Müntz párisi tanár szakvéleményével akarták a esorbát kiköszörölni. Az egyik kormánypárti ujság szerint Müntz azt mondta volna, hogy a nálunk immár hírhedtté vált kép eredeti Rafael s nagyon is megéri az árát. Ezt a legújabb hírt most maga Müntz cáfolta meg a „Budapester Tagblatt“ párisi levelezője előtt, aki lapjának a Müntzzel való inter-vjújáról a következő levelet küldte.

Páris, február 15. este.

... Távirata következtében, amely arról értesített, hogy Eugene Müntz tanár a kérdéses arcképet, mint Rafael művét jelölte meg, felkerestem Eugene Müntzöt, akit egész Franciaországban az ilyen kérdésekre nézve tényleg első tekintélynek tartanak.

Eugene Müntz, az Institut és a képzőművészeti akadémia tagja Párisban kétségkívül az olasz renaissance kor legjobb ismerője. Évek óta állok Müntzzel irodalmi és személyes viszonyban, nagyon valószínűnek tartottam, hogy Müntz, aki Olaszországnak összes képtárait tanulmányozta és minden híres vagy csak ismert képről ismételtlen megírta véleményét, hitelessé mondhat majd a szóbanforgó képről, ha csak hivatalos állása nem kényszerítené hallgatásra.

Nos tehát ez nem következett be, mert Müntz Eugene, akivel ma hosszabb ideig beszéltem a Pulszky Károlytól megvásárolt kép felől, éppenséggel nem is ismeri ezen ugynevezett Rafael- vagy Piombo-képet, aminthogy azon időben, mikor ő Milanóban tartózkodott (néhány év előtt) egyáltalán szó se volt a Scarpa-kép-

tárról. Eugene Müntz többek között ezeket mondta nekem: . . . „Én nem ismerem azt a képet, mindent ismerek, ami Rafaeltől származik, és minthogy Rafael művei egészen ismeretesek, sőt a műértők számára jól ismert törzsfájuk van és még legkisebb rajzai is biztos kezekben vannak, így tehát Rafael egyik festményének fölfedezése a jelenkor legbámulatosabb csodái közé tartoznék — én azonban nem hiszek a csodákban. Szóval, föltétlenül kétségbevonom, hogy a kérdéses arckép Rafael műve.“

További kérdéseimre a hirneves tudós és műértő következőket válaszolta: „Természetesen azt se állíthatom vajjon a kép Sebastian del Piombo festménye, de ha valóban bebizonyítható és kétségtelen volna, hogy Piomboé, akkor az ára bizonyos körülmények között igazoltnak látszik. A párisi Rotschild évek előtt a „Hegedüs“-t — állítólag szintén Rafael képe — Rómában 600,000 frankért szerezte meg, de ma már senki se kételkedik, hogy ez a „Hegedüs“ Sebastian del Piombótól származik. A Rothschild-féle kép mindennek dacára csodálatos marad. Magyarországon most hasonló az eset, mert ott is egy ismeretlennek mellképéről van szó, a mely állítólag Rafael — vagy Piombo — kép. De természetesen a „Hegedüs“ kétszáz éven át világhírű kép volt . . . míg a Milanóban ujabbán megvett kép még a szakértők előtt teljesen ismeretlen . . .“

Eddig Eugene Müntz tanár, akinek tekintélyére joggal hivatkoztak, de — mint velem tudatta — a képet épp oly kevésbé nem ismerik összes barátai. Itteni műértő körökben a legnagyobb szenzációt idézte elő, hogy Cheveigné grófnő 135,000 frankot fizetett volna a képért, mert ilyen nevű grófnő a párisi gyűjtők körében teljesen ismeretlen és azon párisi gyűjtők ujjaink számlálhatók meg, akik megengedhetnék maguknak a tréfát, hogy olyan képért adjanak 135.000 frankot, amelyet egy műértő sem ismer, annál kevésbé tart Rafaelnek vagy Piombonak. Itteni műértő körökben, ahol az ügy nagy feltűnést kelt, feszülten várnak a rejtély megoldására . . .“

TÁRCA

Milyen furesa!

*Milyen furesa ez mi aeránk,
Mennyi ékes virágot szór ránk!
Meg sem kezdtünk még a szép tavaszt,
S lám a tél is már mennyit fakaszt!*

*Alig nyíllott még az egyik el,
A nyomában már a másik kel,
Országunknak jól kell állnia,
Termőképeseb most, mint Dánia.*

*Csupa illat köröttünk a lég,
Nemcsak jácint, más is van elég,
Már az ember szinte félve lép,
Utjában van a sok „százsorszép“.*

*Édes mámor minden pillanat
Kánaánunk szép ege alatt;
Palmáinknak szende árnyain
Boldog nyugvást lel a beduin.*

*A fák odván sárgállik a méz,
Hozzá férni éppen nem nehéz,
Hogyha „ügyes“ kézben a köcsög,
Magától is majd bele csöpög.*

*Folyóinkban hullámszik a tej,
A hol tetszik, mindenki ott fejt,
S a hol eddig sárgult a kalász,
Szegény bőrzés aranyat halász.*

*Fokozódni látjuk itt a hőt,
Melytől a szent Lotusz is megnőtt;
Hogyha itten fullaszt már a kék,
A Lotusztól ujabbat remélj.*

*Zöld ága már mind olyan magas,
Hogy azokon menyibe ballaghass,
Készen vár ott egy sereg huri,
Ölelésre nem is zsugori.*

*És viszont a jámbor mennylakók
Lecsusznak, mint fonalán a pók.
A szent Lotusz mindent közvetít,
Ég és a föld érintkezik itt.*

*Van is Baukisz, van is Filemon,
Mindenütt most Magyarországon;
Minden kunyhó égiket lát
A boldogság veti szét falát.*

*Visszajött a régi aranykor,
Az erekben isteni vér forr;
Az erkölcs sem maradhat alább,
Azért nyílik annyi szarkaláb!*

Cybebe.

Csak előre!

Irtá: **Markotányos.**

Csige Nagy Pál uramat szörnyen bántotta az a nagyfontosságú gondolat, hogy mi módon lehetne leginkább meggazdagodni? Kétszáz forintja volt ugyan a városi hitelszövetkezet pénztárában, ennél többet azon-

ban se hogy se tudott megtakarítani. Amit fáradságos munkájával keservesen megkeresett, az úgy elment a háztartásban, hogy egy vörös rézkrajcár nem sok, de annyi se maradt belőle. Képzhető tehát az a vágyakozás, melylyel a kényelmes, gondnélküli, de sőt vagyondús élet iránt eltelve volt. Már azon törte fejét, hogy majd nekifekszik a géptannak s ha az örökké mozgó gépet nem is, de a kormányozható léghajót sikerül neki megszerkesztenie. Ezenkívül még sok találmányon gondolkozott, teszem azt, egy önműködő cipőtisztító szerkezetén is, de a pusztá gondolatnál tovább egy lépéssel se jutott.

Egyik barátja azonban szárnyát szegte magasbatoró vágyainak, amennyiben felvilágosította, hogy ami az ő szegény, tanulatlan agyát foglalkoztatja, az egyszerűen kivihetetlen, miután oda roppant tudomány és tehetség szükséges, hogy az ember találmányokkal gazdagítsa a világot.

Csige Nagy Pál uram elkeseredett és ökölbe szorított kezekkel fogott ismét a munkához.

Egy napon aztán felvirult előtte a szép jövő reménye. Tetterő és jókedv szállott beléje és kiszinezte ábrándjait, melyek hatalmas pénzes zsákok birhatásából álltak. Egy kopott cigányvajda művelte vele ezt a csodát, kivel a véletlen összehozta.

Az eset a következőképen történt:

Csige Nagy Pál uram az udvaron állt és avval foglalatoskodott, hogy a beteg hordókról leütögette a rozsdás abrinesokat. Egyszer csak beállit hozzá a szóban forgó cigány, maga után vonszolva egy ócska kötéltre kötött sovány gebét. Eladásra kínálta.

Csige Nagy Pál uram szóba se akart állani a lócsiszárral, mert lóra soha az életben nem volt szüksége. A „dade“ azonban erőszakoskodott és nagy szóhátsóval magyarázta a ló azaz helyesebben mondva: gebe előnyeit és ritka tulajdonságait.

— Vegye meg tekintetes uram, mondá végre könyörgő hangon, mikor látta, hogy Csige csak nehezen akar alkura állani. Vegye meg, hisz olcsó pénzen odaadom és nem bánja meg soha a vásárt.

— Nem: kell, ha mondom! riadt fel mérgesen a gazda.

— Pedig megvehetné, sóhajtott a cigány; százaszorosan visszanyerhetné a pénzét rajta, még talán meg is gazdagodhatik.

Ez az utolsó kifejezés megakadt Csige Nagy Pál fülében.

— Hogy érted? kérdé kíváncsian és odafordult a gebéhez, hogy megpaskolja kissé szügyvét.

— Nagyon egyszerű az, tekintetes ur! még a gyerekek is megeselekedné.

— Gondolod?

— Tudom. — Nem is kell hozzá nagy ész. Vegye meg hát a „Csillagot.“

— Mi hasznát veszem neki? felelt Csige. Hogyan gazdagodhatnék meg rajta? Mi?

— Fölviszi Budapestre, kiállítja a verseny-gyöpre s ha öt-hat ló közül a magáé futja körül legelőször a kicirkalmazott rétet, hát akkor ezresbankókkal tömik meg a zsebét.

— Ne mondd! rázta fejét hitetlenül Csige Nagy Pál. Azután hozzátette:

— És ha az enyém utolsóinak marad?

— Azért van esze az embernek. Taplót tesz a fülébe, tüskét a farka alá s attól úgy szalad, mint a villám. — No vegye meg hát . . .

Nem szaporitom tovább a szót. Csige Nagy Pál szemei felcsillogtak és rövid vonakodás után megvette

ötven forintért a „Csillagot“, amelyért a gyepmester öt forintot se adott volna.

A cigány vajda még egy tanácsesal szolgált az új lótulajdonosnak. Lássá el lovát valami hangzatos névvel, mert az is sokat határoz a budapesti versenyen. Így lett a ló neve: „Csak előre!“

Csige Pál uram bekötötte lova négy lábát ronggyal, mint a hogy a versenylovak azt megkívánják és fölsétált vele Budapestre. A „Zöld koszoruban“ vett szállást.

Mindjárt az első napon szóba eredt a fogadóssal, kitől a versenyek felől egyet-mást kérdezett.

A fogadós azt a véleményt táplálta, hogy Csige Nagy Pál tömött pénztárcával került fel Budapestre és itt nyereszkeskedni akar a versenyek alkalmával. Ez okból történt, hogy megkérde őt:

— Mért cipeli magával azt a gebét?

— Gebét?! kiáltott föl méltatlankodva a kérdező. Biz azt nem nevezem gebének. Olyan ló az uram, hogy leveri versenytársait, ha heten is állnak vele egy sorban.

— Ugyan, ugyan! Tán szél ment a lábába, mi?

— Már az az én titkom, felelé mosolyogva Csige Nagy Pál és megtapogatta zsebében a taplódarabokat.

Nem azért volt a fogadós tiz esztendő's budapesti adófizető polgár, hogy ezek után tisztán ne látta volna vendégének szánandó terveit. Tudta, hogy Csige Nagy Pál uramat valaki becsapta, de nem akarta őt ebben a tekintetben felvilágosítani, mert még meg is haragudott volna érte. Majd megmondják neki odakinn a gyepen, hogy a ló tulajdonképen nem a „Csak előre“, hanem jómaga. Találja meg azt, amit keresett.

Szórul-szóra úgy történt, amint a fogadós gondolta.

Csige Nagy Pál büszkén és önérzetesen vezette lovát az utca közepén és mikor kitűzött céljához ért, odalépett a pénztárhoz és két bilétát kért. Még azt is hozzá tette, hogy:

— Egyet nekem, egyet meg ennek a paripának ni!

A pénztáros erre fölkelt és azt felelte: „Várjon.“ Percek mulva pedig visszatért s magával hozott — egy rendőrt.

Nosza lett nagy ámulása Csige Nagy Pál uramnak, mikor a rendőr hivatalos hangon tudatta vele, hogy a közrend érdekében azonnal távozzék a pénztártól, különben megtudja majd, mi az a karhatalom?

Csige Nagy Pál dacosan ellenkezett. Mert ő épen olyan honpolgár, mint akár a palatinus, őt hagyják békén, ő futtatni akar, ő nyerni fog, ő . . .

A rendőr karon fogta és nagyott rántott rajta. Most már viszi, a miért mindjárt nem engedelmeskedett. A ló búsan kullogott utánuk.

Az uton aztán a közrend éber öre megmagyarázta ami emberünknek, hogy a lóversenyen csak nagy urak és méltóságok futtathatják lovaikat, szegény ember lovát nem engedik oda. Az jó a szántáshoz, teherhúzáshoz, tipratáshoz.

Csige Nagy Pál szomoruan rázta fejét e szavakra, hogy nem ez a rend, nem ez az igazság. Hanem hát mit tehetni ellene? Semmit! Ha szegény vagy, fizess és hallgass.

A rendőrnek jó szive volt, a mennyiben szabad utat engedett a pörül járt lótulajdonosnak, hogy menjen, a merre neki tetszik. Igaz, hogy ez az engedély egy koronájába került Csige Pálnak.

Haza tartott. Lehorgasztott, gondolkozó fővel balagott lova után és időközönként kidobált zsebeiből egy-egy darabka taplót, egy-egy túskevirágot . . .

Azután nagyott sóhajtott és botjával hatalmasan végig vágott az ártatlan ló hátán:

— Csak előre, te cudar gebe, csak előre!!

HIREK

A királyné. Erzsébet királyné a minap Nizzából át rándult Szan-Remóba. Egyszerű uti ruhában volt s a kávéházban elköltött reggeli után gyalog ment ki a pályaudvarra. A pályaudvaron tolongó közönség között le és felsétáló hölgyben senki sem sejtette a magyar királynét s midőn a genovai vonat berobogott, a közönség megrohanta a vonatot s a királyné nem tudott helyet kapni. A kalauz már-már elkialtotta a „mehet“-et, mikor végre az utolsó köcsik egyikébe még is befurakodott nagynehezen a királyné.

A király életrendje. Ő felsége a király nagyon korán kel és fekszik, korán is reggelizik, télen 6 és 7, nyáron 5 és 6, vadászatok alkalmával 3 és 4 óra között. Ez a reggeli nagyon egyszerű: tea, kávé és könnyű sütemények. Tizenegy órakor szolgálják föl a villás reggelit. Ez is nagyon egyszerű. Rendszerint csak levesből és egy hus ételből áll, melyhez egy sört vagy bort adnak föl. Az ebéd, mely nyáron hat, télen félnegy órára esik, ha a király egyedül van, szintén nagyon egyszerű. Négy fogásnál többet ritkán hordanak föl, legtöbbször csak marhahúst és halat, vadat és szárnyast ritkábban. Ebédnél sör és vörösbor és ezenfelül mindennap egy pohárka likőr kerül az asztalra, de gyakran megesik, hogy a király az italok egy részét érintetlenül hagyja. Régebben, amikor gyermekei még vele voltak, a király családjával ebédelt és pedig mindenkor a maga lakosztályában. Ilyenkor persze nemcsak ő felsége, hanem a családtagok kedvencei is szerepeltek az étlapon sütemények fiatal fécánok, csirkék és spárga vajjal. Ez utóbbiak a királyné kedvencei voltak, kedvencei itala a pezsgő, de a király a családi asztalnál is ritkán nyult hozzá máshoz, mint épen csak az általa kedvelt legegyszerűbb polgári eledeléhez.

A pápa megválasztásának évfordulója. A budapesti központi papnevelő intézetben február 15-én, vasárnap XIII. Leo pápa megválasztásának emlékére Leo-ünnepet rendeztek, amelyen diszes közönség volt jelen. Két szép felolvasás volt ez alkalommal, majd alkalmi költemények szavalásában gyönyörködött a közönség. Az intézet zene- és énekkara előadta Huber Fohász-át és a Hunyady indulót. Az énekkar különösen Marschner Éji dalával ért el nagy hatást. Az ünnepséget Cselka Nándor püspök buzdító szavai zárták be.

XIII. Leo levele Schlauch bíboros püspökhöz. XIII. Leo pápa Nagy-Várad bíboros-püspökéhez, annak újévi üdvözlésére a következő, a magyar nemzetre és a főpapra egyaránt megtisztelő örvendetes választ adta:

„Szeretett Fiunk Schlauch Lörinének, a római székesegyház áldozár-bibornokának, nagyváradi l. szert. püspöknek. Nagyvárad. XIII. Leo pápa. Szeretett Fiunk, üdvöt és apostoli áldást. Leveledben ismét elének táruult annak a kiváló kegyeletnek megnyilatkozása, mely ezen apostoli Szék iránt és irántunk eltölt. És ez annál kedvesebb volt, mert egyszersmind tudósít arról a nagy-

szerű emlékünnepről is, melyet éppen a folyó évben tartand nemzeted, mert egy ezredév mult el azóta, hogy az ősök e földön hazát alapítottak. A magyarok, a mint magad jól kifejtve mondod, nem is emlékezhetnek meg hazájuk bőlesejéről, virágzásáról, dicsőségéről anélkül, hogy egyszersmind méltó hálával ne gondoljanak az Egyháznak és elődeinknek sok és nagy jótéteményeire. És a dolgok ezen összefüggésének természetes folyamánya, hogy mi azon örvendezésekhez helyeslésünket s támogatásunkat már most szíves készséggel mondjuk. Hisz mondanunk se kell, hogy mily buzgó gondossággal és szeretettel viseltetünk irántatok; ugyannyira, hogy bennünket a legnagyobb mértékben érdekel minden, ami népeiteknek, különösen vallásilag, előmenetelére s dicsőségére szolgálhat. És hogy ezt jelentékenyen elő fogja mozdítani amaz esemény küszöbön álló megünneplése, bizton reméljük, főleg mivel beigazoltan áll előttünk Magyarország püspökeinek ugy okossága, mint igyekezete. Szívből kérem egyszersmind, hogy az Isten bőségesen viszonzza a te káptalanod egész papságod s hívő néped legjobb kívánatait; Neked különös hálánkat nyilvánítjuk azért, hogy nekünk és a keleti egyház szükségére kegyes bőkezűséggel segélyt nyújtottál. Kiváló jóindulatunk zálogául s minden menyei adományok előjelül pedig első sorban neked s a többieknek mind, a kikről fönt szoltunk, a legszívesebben adjuk az apostoli áldást. Kelt, Rómában szent Péternél, MDCCCXCVI. évi január 22-én, pápaságunk tizennyolcadik évében LEO PP. XIII.

Főherceg és parasztlány. Nemrég az a regényes hír járta be az országot, hogy Lajos Szalvátor főherceg, az eltűnt Orh János fivére, Mallorca szigetén egy tengerparti kunyhóban él egy egyszerű, de szép parasztlánnyal és hogy a főherceg kerüli Bécsét. Minden nagyobb várost kerül, mert hiszen tudományszomja mindig a tengerekre hajlja. A középtenger-medencéjét alig ismeri valaki oly jól, mint ő, aki Cyprus szigetéről, nagy terjedelmű tudományos munkákat írt a saját tapasztalatai és kutatásai után, s e diszműveket a saját költésén adta is ki. A bécsi udvar iránt való hidegségéből annyi igaz, hogy királynénk soha sem mulasztja el rokonát meglátogatni, vatahányszor a Baleárok körül hajózik. A regényes tengerparti kunyhócska pedig, hol a főherceg a spanyol parasztleánnyal él, nem egyéb, mint a La Estaca nevű gyönyörű palota, mely Mallorca legbájosabb vidékén emelkedik. Egész sor díszterme van, s el van látva istálókkal, parkkal, mindennel, ami a fejedelmi nyaraláshoz szükséges. S a termek nagyon sokszor látnak vendégeket, úgy hogy a főherceg épen nem él itt remeteéletet.

Mulatság. A temerini ipartestület bálja, melyet e hó 16-ikán tartottak meg, szép erkölcsi és anyagi sikert eredményezett. Felülfizettek: Péter Ferenczné 5 frt, Elme Imre 2 frt, Hauer Károly, Lepár Sándor, Göbel József, Mihajlovics Endre, Zsótér Akos 1—1 frt, Katona István, Poss Ernő, Jeszenszki Béla, Hollós Károly, Puskás Gyula, Kreculov Valdimir, Peter Ferenc, Bodi Géza, Jankovics N. 50—50, krt Puskás Bálint 1 frt 50 krt, Horváth Károly 1 frt, Volbert Jakab, 40 krt, Skrabán András és Séh Fülöp 20—20 krt. Az ipartestület ez úton megköszöni a kegyes adományokat.

Veszett kutyák garázdálkodása. Hidvég-Ardón az utóbbi időben veszett ebek fenyegetik a lakosokat. E hé 4-én Tóth János 11 éves fiút mart meg egy veszett eb, kit föl hoztak a budapesti Paster-intézetbe, honnét gyógyultan el is távozott. Ujabban pedig Potnokyt József bérlőt harapott meg egy veszett kutya. Putnokyt szintén a fővárosba hozták gyógyítás végett.

Jelenet a képviselőházban. A képviselőház hétfői ülésének vége felé szokatlan jelenet zavarta meg a tanácskozást. Eppen Wlassics miniszter állott föl szólásra, hogy Szederkényinek válaszoljon, mikor az álló karzatról, az elnöki emelvény fölött erős hang emelkedett a hallgatóság köréből:

— Éljen Magyarország, éljen a király! Nagyméltóságu elnök ur, egy önhibáján kívül nyomorékká lett ember, akinek folyamodványát mindenünnen elutasítják. . . .

A képviselők meglepetve néztek föl a hang irányában. Szilágyi Dezső elnök pedig megrázta a csöngétyűt, s fölkiáltott a terembiztosokhoz:

Távolítsák el azt az embert!

Ekkor már egy terembiztos galléron is ragadta a szónokot, aki a föntebb irtaknál többet nem is birt mondani, s átadta egy rendőrnek. A miniszter csak ezután kezdhetette meg beszédét.

A pár pernyi zavar előidézője, akit a rendőrség már kihallgatott, s nyomban szabadon is bocsátott, Kováts János, böleskei születésű 27—28 éves ember, aki a 69-ik gyalogezredben szolgált s mind a két lábára nyomorék lett. Az utóbbi időben valamennyi minisztériumot elárasztotta kérvényeivel, hogy az ő családja nyomorára enyhülést szerezzen, s mivel ezen az uton nem sikerült neki, így akarta magára vonni a figyelmet.

A vadorzó. A gödöllői erdőben február 14-én délután félkettőkor Linkes Győző királyi erdőkerülő bejárta a felügyeletére bízott erdőterületet. Bobavölgy közelében két vadorzóval találkozott és rájuk rivalt, hogy tüstént takarodjanak az erdőből. E pillanatban Polyák István vadorzó homlokon vágta és az erdész a csapás súlya alatt összerogyott. Erre elősiettek a vadorzónak lesben álló cinkosai és a védtelen embert ütötték-verték úgy, hogy feje és keze véres sebekkel vannak elborítva. A szerencsétlen embert Ónodi főerdész találta meg, aki dr. Schön gödöllői orvoshoz szállította. A két vadorzó ellen a vizsgálatot megindították. Ez alkalomból figyelmeztetnek a gödöllőiek ama régi panaszára, hogy helységükben mintegy tiz-tizenöt ember él pusztán vadorzásból, rablásból és lopásból, rémei a vidéknek a nélkül, hogy a zsandárok vagy a fősolgabíró megfelelő intézkedéseket tennének ellenük.

Leány-legény. Mulatságos dolog történt meg Huber Jozefin német újvári eselédleánnyal. A minap behívták a sorozó bizottság elé, s meg akarták vizsgálni, mert férfinak tartották. Huber Jozefinnél ugyanis mindjárt a születése után az a kellemetlenség esett meg, hogy az anyakönyvbe Jozefin helyett Józsetnek írták be s miután a leány most volt 21 éves, behívták tehát sorozásra. Az eseten persze nagyot nevetett a sorozóbizottság.

Halálos bankódás. Porgányi Mária, egy szép szegedi uri leány, Porgányi György volt városi adópénztárnok leánya, morfiummal megmérgezte magát és meghalt. Öngyilkosságát a fölött való mély bánatában követte el, hogy özvegy anyja nemrég meghalt, Hozzá tartozóinak sejtelve szerint anyja beleegyezésével már régebben elhatározta, hogy anyja halála esetén megmérgezi magát, erre enged következtetni a nála készen tartott mérég is.

Beteg püspök. Schusztter Konstantin váci püspök ur ő méltósága mint részvétellel értesülünk, hosszabb idő óta gyengélkedik. A püspök még a karácsonyi nagymise alatt hült meg s azóta folyvást betegeskedett, annyira, hogy szobáját sem hagyhatta el. Környezete egyre sürgette, hogy hívasson a püspök orvost. A főpap azonban hallani sem akart erről, mignem Csáki irgalmasrendi főorvos ajánkozott a beteg püspök gyógykezelésére. Azóta ő megméltósága egészen jól érzi magát.

A régi bűn. Hét évvel ezelőtt a kecskeméti pusztán meggyilkolták Cindelyi Jánost s a tettest nem lehetett előkeríteni. A ceglédi csendőrség most 7 év múltán akadt rá a tettesre Dénes Julia rovott multu asszony személyében, ki azon alkalommal a legyilkolt birtokosnak gazdasszonya volt. A csendőrség rögtön elfogta a tettest és átadta a törvényszéknek.

Gyilkosság. Verettó olasz származású, iglói bányamunka-vállalkozót vasárnap este Rotterbachon halva találták meg, egy akna félreeső zugában. Halálát revolver-lövés okozta, mindössze a holttest füle mögött van egy kis seb, amelyen a golyó az agyba hatolt. A halott mellett találtak egy revolvért, amelyből a kilőtt golyó hiányzik. Abból, mint az esetről eddig megtudtak, nem lehet megállapítani, vajjon öngyilkos lett-e Verettó, vagy meggyilkolták-e. A holttestnél talált revolver az öngyilkosság mellett szól, de viszont nem valószínű, hogy Verettó, ha öngyilkos lett, a füle mögé lött volna. A hatóságok azonnal a legszigorubb vizsgálatot indították meg a rejtelmes esetben.

A világ legkisebb kutyája. A new-yorki ebkiállításon az első díjat egy „Koko” nevű kutya nyerte el. Nagyon előkelő származású ebecske ez; a mikádó kutya-oláiban nevelkedett, értékét 9000 koronára becsülték. Koko hossza 12 hüvelyk, súlya harmadfél font. Selymes szőre van, melyet fordítva visel. A törpe kutyát különben egy dús gazdag minesotai kisasszony nevezi a magáénak.

Halálhír. Ferenc Ferdinánd halála hire terjedt el tegnapelőtt éjszaka a fővárosban. A hír valótlanságát már bebizonyította a következő kairói távirat: Ferenc Ferdinánd főherceg, kinek egészségi állapotára az asszuani tartózkodás igen jó hatással volt, három héttel ezelőtt Luxorba utazott, hogy ott szüleivel és nővérével találkozzék. Innen mindnyájan visszatérnek Asszuamba. Ferenc Ferdinánd főherceg jövő vasárnap Kairóba érkezik és március közepéig ott marad.

Munkások balesete. Az ürömi kőbányában szerencsétlenség történt a minap. Leszakadt a part s maga alá temetett két munkást Landauert és Lommelét. Landauer nyomban meghalt, Lommelnek meg kezét lábát eltörte a kötörmelék. Az ürömi bányában nagyon gyakran történik eféle szerencsétlenség, a minek oka abban keresendő, hogy a bánya fölött kintin van s a munkások rendszeren ittas fővel mennek dolgozni. Az elővigyázat így persze ki van zárva. Üröm községben számos nyomorékja van már a kőbányának.

Egy új Rózsa Sándor. A régi betyárvilág egyik legérdekesebb alakja: Rózsa Sándor névrokont s egyszerűsmind bajtárost nyert. Az egri törvényszék kötél-halálra ítélte Rózsa Sándor kaáli gazdaembert, mert az anyosát meggyilkolta; sógorát Zöld Lászlót pedig tizenöt évi fegyházra, mert a gyilkosságban segédkezett. Vádoltak voltak még Kaáli Kovács Jánosné és Kaáli Kovács János. A királyi tábla e hó 12.-én Sárkány József elnöklete alatt összeült, hogy az ügyben ítéletet hozzon. A tábla részben megváltoztató ítéletet hozott, a mennyiben Rózsa Sándort a kötélhalál-büntetés helyett életfogytig tartó fegyházzal büntette. Kaáli Jánosné egy évi börtönt kapott, a többi vádlottra nézve pedig helybenhagyta a tábla az elsőbírósg ítéletét.

Magyar tolvaj Amerikában. A san-franciscói rendőrség táviratilag arról értesítette a főkapitányságot, hogy ott egy Szilva Vilmos nevű magyar nagy mennyiségű ékszert s gyémántot lopott s valószínűleg Magyarországra menekült. Az illető 41 éves, középtermetű, fekete haju s bajszu. A rendőrség a tolvajt országszerzte nyomozza.

Dühöngő férj. Happ Péter kőbányai szabó, törvényesen elvált neje, Vér Juliát többször zsarolta, míg végre a rendőrség innen kiutasította. Happ Budapestről vasuton lejött Szakálházáig, onnan gyalog ment Temesvárra, berontott a „Trónörökös” szállóba, hol neje szobaasszony s szó nélkül előrántott revolverből étszer rálőtt. Az első lövés a zsebben levő kulcsokról lepattant, a másodiknál pedig az asszony már a merénylő kezéhez kapott s azt félre ütötte, úgy hogy a golyó a földön játszó hat éves gyermekük mellett a deszkába furódott. A dühöngőt nagy nehezen lehetett megfékezni. A rendőrségnél kijelenté, hogy az asszonyt nyomorékká akarta tenni.

A sakter. A budapesti rendőrség e héten jó fogást csinált. Letartóztatta Friedmann Mór zsidó saktert, ki orgazda szerepét vállalta magára és lopott árukat tartogatott a pincéjében. Az áruk egy budapesti kereskedő boltjából származnak s értékük meghaladja az ezer forintot. A zsidó sakternek büntársa is van Herskovics Mór zsidó csavargó személyében, kit szintén lefűlelt a rendőrség.

Vigyázatlanág. Nyirbátorban Áron Dávid zsidó korcsmáros fiával lement a pincébe, hogy onnan spirituszt hozzon föl. Tíz éves gyermeke azonban oly szerencsétlenül tartotta a gyertyát, hogy az a hordó spirituszhoz ért, mely fölrobbant. A fiu is, meg az apja is azonnal meghaltak. A szerencsétlenséget csak egy óra múlva vették észre.

Táncvigalom. A dunaföldvári kath. olvasókör f. hó 9-ikén tartotta első táncvigalmát, mely szépen sikerült. A kör javára ez alkalommal a következők adományoztak kisebb-nagyobb összegeket: Szluha István 10 frt, Bence István 5 frt, Gauzer Ignác, Korniss Ödön, dr. Schützenberger Ede 1—1 frt, Bubregh Béla, Gaál Sándor 70—70 kr., Dr. Schober László, Koehán Bertalan, Kovács Pius, Bozóky Szende 50—50 krt., Borbély József, Berki Ignác, Pulay István, Endrődi Nándor, Murin Aladár 20—20 krt., Gábrriel Ferenc, Németh József, Klup Pál, 10—10 krt. A kör ez uton köszönetét fejezi ki az adakozóknak.

Gyalázatos tréfa. Aradon a napokban megbotránkozást keltő jelenetek voltak tanui a járókelők; egy elvetemült ember meggyalázta az egyházi jelvényeket. Farsangi tréfát velt véghezvinni, midőn papi ruhába öltözött, keresztet akasztott mellére s pásztorbottal a kezében, becsavarogta alkonyatkor a város utcáit, míg végre lefűlelte a rendőrség és elzáratta.

A gyógszer. Szegeden majdnem komoly bajt idézett elő egy csavargónak agyafurtsága. Az illető sorra járta a felsőváros utcáit, házról-házra beszólt és kínálhatta orvosi tudományát és gyógyszerait. Azonban sehol sem akadt beteg, senki se vette igénybe ajánlatát. Mikor így nem boldogult, azt kérdezgette, hogy van-e bolha, vagy patkány a háznál, mert ő kitűnő szerekkel rendelkezik a férgek kiirtására is. Így sem talált vevőkre, de megtörtént az, hogy mikor Tóth József családjánál mutogatta szereit, elszórt egyet a csoda-porokból. Alig távozott el Tóthéktól, a gyermekek oda szaladtak és kóstolgatni kezdték az elszórt orvosságot. Házi nyulak is voltak a szobában, azok pedig egészen fölnyalták az édeskés szert. Néhány perc múlva az állatok megdögöltek a gyermekek pedig irtóztató göresöket kaptak úgy, hogy csak a gyors orvosi segély mentette meg az életüket. Az esetet feljelentették a rendőrségnél és a vizsgálat kiderítette, hogy a kérdéses porok mérges tartalmúak voltak. A csavargót körözik.

Az eredmény. Dr. Spitz Gusztáv brünni zsidó-ügyvéd eljegyezte egy előkelő katolikus család leány-

sarját. A jegyesek eleintén abban állapodtak meg, hogy mind a ketten a felekezetenküliek közé vétetik fel magukat. Ezt az ígérte a menyasszony be is váltotta, a férfi azonban megmaradt a zsidóvalláson. Mivel azonban már minden előkészület meg volt téve a lakodalomra, a leány ráállott arra, hogy polgári házasságra lépjen dr. Spitzczel. De mindjárt a házasság első napjaiban kitört a házastársak között az egyenetlenség. Az asszonynak nem volt senkije, a kívül balsorsát megossza és e miatt a buskomorság annyira erőt vett rajta, hogy elméje elborult. A napokban azután az iglani járásbírósg örültnek nyilvánította a szerencsétlen asszonyt, a kinek sorsa széles körben mély részvétet kelt. Ilyen eredményeket szül az új rend.

Halálra ítélt milliomos. Amerikában a napokban fejezték be dr. Duestrow Artur milliomos pörét, kit az esküdszék bűnösnek mondott ki gyilkosságban. A tárgyalást egy hete végezték be. Szombaton késő éjjel-utánig, a vád és védbeszédék igénybe vették az egész napot. A bíróság másnap hozta meg ítéletét és mindjárt az első szavazásra kimondotta a bűnöst. A milliomos 1894. február havában követte el a gyilkosságot. Részegen ment haza és összeveszett nejevel. A szóváltás azzal végződött, hogy Duestrow nemesak nejét, de hároméves gyermekét is agyonlőtte. Letartóztatása után a gyilkos nagy vagyona segélyével igyekezett kibujni tettének következményei alól. De hiába fogadta meg a leghiresebb védőügyvédek, akik azon voltak, hogy örültnék nyilváníttassék, az orvosszakértők két izben is kimondták, hogy nincs semmi baja. A pör tárgyalása természetesen nagy feltűnést keltett és általános megelégedéssel fogadták a kemény, de igazságos ítéletet.

Öngyilkos rab. A kisjenői járásbírósg börtönének udvarán izgalmas jelenet játszódott le szombat reggel. Farkas Mihály 67 éves végegyházai illetőségű fogoly egy cellába volt elzárva mostoha fiával. Kolompár Istvánnal. Reggel hét óra tájt a börtönőr a kuthoz vezette őket, hogy vizet merjenek. Farkas ekkor hirtelenül lökött egyet magán és a következő pillanatban belevetette magát a kutba. Mostoha fia és a börtönőr segíteni akartak rajta, de kiáltásukra nem jött válasz a kutból. Mire az öngyilkost kihúzták, már halva volt. Megölte a zuhanás. Kolompár nem tud felvilágosítást adni apja öngyilkosságának az okáról.

A megréfált rendőrség. Pénteken nagy zavart idézett elő a fővárosi főkapitányságnál egy névtelen levél, melyben bős anarkisták jósolták meg a világ közellevő pusztulását. Bombát, dinamitot helyeztek kilátásba a romlott társadalom, különösen pedig a rendőrség számára, a melynek épületeire kerül először a sor. Az anarkisták ellenében nagy előkészületeket tett a rendőrség; őrségeket, detektiveket állítottak a kapitányságok elé s ezek naphosszat várták a merénylőket, míg végre belátták, hogy az egész anarkista összeesküvés csak mese, melylyel a rendőrséget akarták bosszantani. Most aztán a rendőrség már nem az anarkistákat, hanem a névtelen levél íróját keresi.

A magyar viselet felújítása. Az egyetemi ifjuság üdvös és hazafias terv kivitelén fáradozik. A millenniumra dívatba karják hozni a régi magyar ruhát s mozgalmat indítanak, hogy március 15-től kezdve a magyar viselet már általánossá váljék nemesak az egyetemi hallgatók, hanem a polgárság körében is. Most egy ötventagu bizottság van a mozgalom élén, amely eddig a siker reményével halad. A bizottság kidolgozta a tervet, mely szerint magyar csizma, feszes nadrág, félcombíg érő attilla és magyar pörge kalap alkotná az új viseletet.

A modern pogány. Az „A-ny” írja, hogy Posch Jenő szolnoki gimnáziumi tanár megjelent minap a plebánosnál s kijelentette, hogy a jövőben nem óhajt tagja lenni semmiféle vallásfelekezethez. A plebános a lelkére beszélt s megkérdezte, hogy miért hagyja el ily esuf módon a katolikus anyaszentegyházat, mire Posch azt felelte, hogy nem hisz a tridentí zsinat határozataiban, hát nem akar katolikus lenni. Arra a kérdésre pedig, hogy miért nem lép hát másik keresztény vallásra, az volt a válasza, hogy szükségtelen a vallás, mert ő modern pogány akar lenni. Kétségtelen, hogy a szerencsétlen tanárnak meghibbant az elméje, mert ép eszü ember nem követhet el ilyen dolgokat.

Hamis huszfilléresek. A pénzhamisítók a hamis forintosok mellett újabban hamis huszfilléreseket hoznak forgalomba. Ezek a hamisítványok britannia-fémből öntés útján készülnek, osztrák verésűek 1893. évszámmal. Ismertető jelük, hogy színük szürke, rajzuk elmosódott és a delej iránt közömbösek. A hamis huszfilléreseket valami erdélyi pénzhamisító banda készíti, mert Nagy-Szeben és Kolozsvár környékén vannak leginkább forgalomban.

Postagalamb mint kérvényező. Schönbrunnban a mult hét szombatján egy galambot fogtak, a mely nagy fáradtan ült le egy fágra. A galamb nyakán egy levél volt, a melynek borítékán nem volt cím, de tulajdonképen a királyhoz intézett kérvény volt, a melyben egy hetvenkét éves özvegyasszony pénzségélyt kért az uralkodótól. Valószínű, hogy a galamb már többször volt a schönbrunni parkban. A kérvényt át fogják adni a királynak.

Eltűnt ezres bankó. E hó 12-én a szombathelyi püspökség zala-novai gazdatisztjének, Lévy Istvánnak egy gráci bankártól 1000 forintos pénzeslevele érkezett a zala-novai postahivatalhoz. Lévy személyesen ment el a postára a pénzeslevelet átvenni, a melyet átvételkor megvizsgálva kifogástalannak talált: s így, mint a ki jól végezte a dolgát, haza sietett. Elképzelhető, hogy mekkora volt meglepetése, a midőn a tiz 100-ast tartalmazó levelet fölbontotta s abban pénz helyett egy iv másoló papirost talált. Lévy az üres borítékkal rögtön a szolgabírói hivatalba ment, hol a borítékot megvizsgálták s így kitűnt, hogy a boríték egyik végén ki volt metszve s újból leragasztva. A szolgabírói hivatal az ügyben távirati jelentést tett a gráci kapitányságnak.

Borzalmas lelet. Egy aradi házfelügyelő borzalmas leletre bukkant a ház udvarának egyik zugában. A sok kidobott ócskaságokat akarta eltakarítani, a mikor a szemét alól valami kosár félére akadt és megnézte a tartalmát. Elszörnyködve látták, hogy abban egy rongyokba takart holttest van, amely mintegy 3—4 éves gyermek hullája lehet. A holttest nyakában cédula volt a következő felirattal: „Das ist ein Judenkind, beerdigt es nach jüdischen Ritus.“ (Ez egy zsidó gyermek, temesétek el a zsidó szertartás szerint.) Az irás arra vall, hogy nem valami alsóbb osztályhoz tartozó anya tette ki a csecsemőt. Sötét bűn lappanghat e szomorú lelet mögött, a melynek felderítésére a rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

50 év óta plebánoskodik egy községben. *Specciar* Lajos felső-szeli (Pozsony m.) plebános e napokban üli ötven éves plebánosi jubileumát, örvendve hívei és paptársai osztatlan szeretetének és ragaszkodásának, ugyszintén testi-lelki ereje bámulatos rugékonyságának. Született Moeson (Komárom m.) 1821. jan. 21. Esztergom főmegyei pappá szentelése után egy évre 1846. jan. 10. elnyerte a felső-szeli javadalmat. 1846. házról-házra járva összeírta híveit. Felső-Szeliben volt 897,

alsóban 381, összesen 1278 lélek; ma még egyszerűen 2451 Pásztori működése alatt keresztelt 4103, temetett 2862, esketett 750 párt. — Káplánja soha sem volt, Isten kegyelme erősítette kötelességeiben. Vármegyének számtalanszor kitűnő szolgálatokat tett. A szabadságharcban a híres *peredi* csata alkalmakor községeinek védő angyala lett. Pappászentelése 50 éves jubileumakor — tavaly — a hercegprimás igen kitüntető elismerő levelet intézett hozzá. Plebánosi jubileumakor egyházi — és mint halljuk — polgári kitüntetésben is fog részesülni. Mégis érdemli! K. T.

Alhírek Luegerről. Szombat délelőtt folyamán a fővárosban és Bécsben az a hír volt elterjedve, hogy dr. Lueger ellen Bécsben merényletet követtek el. Az egyik hír szerint az antiszemita pártvezér a karján, a másik szerint a fülén sérült meg. A hír nagy feltűnést keltett mindenfelé, de minden alapot nélkülöz.

Halálos végű párbaj. Szombathelyről írják, hogy Leovics huszárhadnagy, a ki most két hete Kormos hadnagygyal kardpárbajt vívott, ma délután a párbajban kapott sebe következtében meghalt. Leovics a nyakán sebesült meg. Ellenfele átmetszette a véredényt s utóbb tüdőgyulladást kapott a beteg, melyet a vérkeringés megzavarása idézett elő. Az elhunyt egyetlen fia volt a Leovics szabadkai közjegyzőnek. A holttestet Szabadkára szállítják.

Házasság a lappoknál. Laplandban a tisztességgel ellenkező dolognak tartják, ha egy lányt olyanhoz kényszerítenek, ki neki nem tetszik. Ha egy fiatal lapp házassodni akar, versenyfutásra hívja össze az érdekelt családtagokat. A menyasszony a megteendő ut egy harmadát kapja előnyül, ugy, hogy lehetetlen őt elérni, ha csak maga nem akarja. Ha a lány előbb ér célhoz, mint a kérő, ugy az a legtisztább kosár. Az egyszerű kikoszorózott kérő ajánlatát többé nem ismételteti. Ha azonban a leánynak tetszik a férfi, ugy meghagyja magát fogni s követi a vőlegényt házába. Ezzel a házassági szertartásnak vége, csak még a nászszakoma következik.

Lélekkufárok. Budapest mindinkább közeledik a világvárosi fejlettséghez, vagy magyarán mondva, a teljes erkölcsi romlottsághoz. A nagyvárosokban az erkölcsök különben is mindig lazábbak, mint az egyszerű és kis igényű vidéken. E körülményhez hozzájárul, hogy akadnak gonoz teremtések, kik az erkölcselenség fejlesztését kenyérkeresetté emelik. Csak a multkor említettük, hogy két amerikai lélekkufár Európa felé igyekezett az Atlanti oceánon át, hogy innen szállítsanak áldozatokat aljas mesterségük felvirágoztatására. Most arról értesülünk, hogy itt a főváros közepén, a Király-utca 16. sz. a. csipett meg a rendőrség egy zsidó asszonyt, Weinman Rudolfné szül. Schöntag Nettit, a mikor négy leányzót tartogatott magánál. A VI. ker. kapitányság elítélte az asszonyt harminc napi elzárásra, de ez édes kevés, mert szigorubb eszközökkel kellene kiirtani az ilyen foglalkozásu fajzatot, a mely megmételjezi a fővárosi erkölcsi életet.

Megölte az öröm. Meuning berlini lakatos-mester neje és két kis gyermeke súlyosan megbetegedett. Mindahárom egy kórházban feküdt, hol egy napon bocsájtották el gyógyultan mindahármat. A apa elment a kórházba családjáért, hol legelőbb is nejét vette át, aztán együtt átmentek a gyermekosztályba. A két kis gyermek egészen oda volt örömeiben, hogy megint hazamehetnek szüleikhez, de ez az öröm az egyik gyermeket megölte. A másfél éves kis leány öltözködés közben szívszélhűdést kapott a nagy örömtől és halva hanyatlott atyja karjaiba.

Tolvaj szolga. Velencében esütörtökön letartóztatták Metternich herceg volt komornyikját, Marioni Luigit. Marioni Velencében szabadságon volt s azáltal keltett gyanút, hogy sok ezüst drágaságot adott el. Később kiderült, hogy a drágaságokat Bécsben lopta a hercegtől, s ekkor letartóztatták. Marioni vagy öt év óta szolgálta Metternich Kelemen herceget, aki nagyon bizott benne s utazásaiban is Marioni által kísértette magát. Lopásait a Metterich palotában csak most vették észre, mikor a velencei főkonzulátus távirati értesítése megjött. Hogy mennyit lopott, azt még nem állapították meg.

Törvénytelenység. A foksabadi farmatringos jegyző: Petes István, a belügyminiszter világos rendelete dacára, megköveteli a jegyeseiktől, hogy a jegyzőkönyvet mint férj és feleség írják alá. Egyszersmind rossz néven veszi a pároktól, ha azok nem jelennek meg ünnepi díszben, koszorúsán előtte. Szerencsére a foksabadi lakosság tudja és ismeri a belügyminiszter rendeletét s így nem teljesíti a farmatringos ur törvénytelen kívánságait.

Szerencsétlenség a tengeren. Alicanteban, mint Madridból telegrafálják, leszakadt a hajóhid, a melyen át nagy embertömeg iparkodott egy tengeri gőzösre. A városi előljáró s száz más utas a tengerbe esett.

Az Erzsébetvárosi ércnyelvei. A budapesti erzsébetvárosi templom harangjait most öntik. Tóthfalussy Béla plébános a harangokat a kiállítás megnyitására hozatja meg először. Összesen öt harang készül az új templom számára, egy 2500, egy 1500, egy 1200, egy 330 kilogrammos. Az elsőt, a legnagyobbat szent Erzsébet, a másodikat szent László, a harmadikat szent Anna, a negyediket szent Margit és a legkisebbet szent Adalbert nevéről nevezik el. A harangok költsége 12.000 forintra rug. gyűjtés útján szerzik be. A másodikat, a szent László harangot a Walsler-család adja a templomnak. Az összeg egy dur s egy moll akkordot képez. A harangokat képek, fölírások díszítik. Ezeket Cobor Béla dr. tervezte.

Apá és fia. Zombók József nyírbátori gazdaember, részegen tért haza, s a feleségével holmi csekélységen összeveszett. Az asszony visszafelnt, ami annyira dühbe hozta a különben türelmes embert, hogy ütlegelni kezdte a feleségét, aki erre 16 éves fia segítségével egy baltával addig verte férjét, míg az bele nem halt. Tettüket eleinte tagadták, de a csendőrségnél, hol a fia anyjára vallott, mindent beismertek. Mind a kettőt átadták a nyiregyházai kir. ügyészségnek.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Ausztria. Bécsben február hó 14-ikén az első hajnali órákban meghalt Hohenlohe Konstantin herceg, aki mint főudvarmester harminc esztendőn keresztül állott a király udvarának élén, 1886. július havában lett Hohenlohe herceg főudvarmester, s különösen tevékenysége első hónapjai nagyon izgalmasak voltak.

Hohenlohe herceg már hónapok előtt ismételten kérte állásától való felmentését, mert betegnek érezte magát, és harminc évi tevékenység után pihenőre akart térni. A király azonban mitsem akart tudni e rendkívül kedvelt emberének visszavonulásáról. A herceg már a nyár óta betegeskedett, az üterek elmeszesedése volt

betegsége, amihez erős köhögés járult. Tél elején kissé javult állapota, mindazonáltal december 31-én, az udvar újévi üdvözlésekor Lichtenstein herceg főistálló-mester által kellett magát helyettesítenie. Az udvari bál óta a herceg alig hagyta már el a palotáját.

Jelzett napon éjjel negyedhárom óra tájban hirtelen göresök fogták el a beteget s Widerhofer tanár — akit gyorsan odahívtak — nem tudott már segíteni rajta. Három órákor meghalt a főudvarmester.

Az elhunyt főudvarmester, Hohenlohe ravatalánál kínos jelenet játszódott le hétfőn. Egy szolga, attól való félelmében, hogy hosszabb idő óta üzött sikkasztásai ki fognak derülni, és be fogják csukni, hatlövetű revolverével agyonlőtte magát a nagy halott mellett.

Németország. Berlinben, az ottani esti lapok jelentése szerint óriási sztrájk ütött ki. A rubakészítő munkások közül 27.000 ember szüntette be a munkát. A zubbony-készítő munkások is csatlakoztak a sztrájkhoz. A berlini írók és szerkesztők gyűjtést rendeztek a nélkülöző varrónők felsegélyezésére.

Bulgária. Boris herceg orvosa, Ludvig dr. kíséretében legközelebb a Rivierára utazik, hogy anyjával, Mária Lujza bolgárfejedelemnével találkozzék és vele együtt ide visszatérjen. A szófiai katolikus templomban fölolvastak Menini róm. kath. érsek pásztorlevelét, mely panaszkodik Boris herceg áttérése miatt, és föl hívja a hívőket, hogy kétszerezze meg imáikat a fejedelemért, hogy bocsássa meg neki az ég, amit a földön az egyház nem bocsáthat meg neki.

Törökország. A szultán Faure Felixnek, a francia köztársaság elnökének egy pompás arab mént ajánlódékozott.

Franciaország. Kormányválság készül a franciák hazájában. A párisi újságok nagyrésze avval a kényes helyzettől foglalkozik, melyet a kormány leszavazása teremtett. Egyik újság a kormány magatartását és eljárását a rémuralom előjelének látja. Sokan az alkotmány revízióját elengedhetetlennek tartják. A közeli napokban megtudhatjuk, mivé fog fejlődni a mostani zürzavaros állapot.

LEVELEZÉS.

Főtisztelendő szerkesztő ur!

Nagyon is gyengének érzem ugyan magamat arra, hogy e becses lap közönségének írjak, de másrészt bátorít ama körülmény, hogy a kedves lapban máskor is találhatunk hozzám hasonló egyszerű ember tollából sorokat.

E becses lapok január 10-iki számában Balics Gergely és Luka Lajos választó polgárok hevesen támadják a függetlenségeiket, amiért a polgári házasságot

megszavazták. De azért még nem vethetjük meg, mert kezdettől fogva ők vették fel a harcot a kormányval és ők voltak a néppártiak. Hogy szavuk érvényre vajmi kevéssé jutott, nem az ő hibájok. Kissebbségben voltak, nem győzhettek.*) Emlékszünk Tisza Kálmán pokol Belzebubjára, hogy a római szentséges Atyát arra kérte, engedje a papságot a kormányval szavazni. És úgy is lett. Ez ideig a papság mindig a kormány szekerét toltta. De mi volt az oka? A cím- és rangkorság.** Emlékszem egy szegedi választásra, mikor Ivánkovics lépett föl a kormányval szemben. Mivel városunk szülöttje, saját vérünk, hát támogattuk. Igérte, ha megválasztjuk lesz adó-leengedés, ingyen pálinkafőzés. Pedig ez mind népámitás és népbolondítás. De használt; győzött. Most pedig miniszteri osztálytanácsos és tudj Isten mi minden lesz. A mi hátunkon emelkedett föl. Máshol meg milyen botránnyos módon korteskedtek egyes papok a kormány mellett. Ime most a kormány romladozott, össze-vissza tákolt szekerét ott hagyják. Jól van. Az Isten áldja meg érte őket. De mért nem tették ezt húsz évvel ezelőtt? Lettek volna mindig emberek, úgy most könnyű volna a néppártot megalkotni, mert a nép bizna bennük és követné őket. De sokan kiirtották a

*) Tegyük különbséget. Az egész függetlenségi pártot nem támadjuk és nem támadtuk, csak annak kivetőbb elemeit. A függetlenségi párt két részből áll: az egyiket Kossuth-Justh-Eötvös Károly, a másik arnyalatot pedig Ugron-Bartha vezeti. Az első nem ér egy fakóvát. Sőt igen nagy veszedelmet képez, amennyiben függetlenségi címmel disziti magát s így sokakat megtántorít, pedig hát a kormány szolgálja, a kormány szekerét tologatja. Ugron-Bartha-fele függetlenség igenis támadja a kormányt; kiméltlenül, de nem úgy a másik függetlenség. Ugron-Bartha-fele függetlenség mindig ellenszél volt, a kormányval soha se szavazott, de a Kossuth-Justh-Eötvös párt a polgári házasság és anyakönyvek kérdésénél a kormányval szavazott s ezzel a kormányt megmentette. Mert akkor a kormány nagyon egy ngült, miután harminc-nál többen kiléptek belőle a polgári házasság miatt. Ha akkor a Kossuth-Justh-Eötvös párt nem szavaz a kormányval, megbukott volna a kormány, szétszűllött volna a szabadelvű párt, s egészsebbesbb áramlat zúgott volna végig a hazán, a moeskos fickók elvuktak volna tisztakezü és tisztaszívű iraz emberek kerülnek vala felszínre, a becsuteleu rends er a b csület rendszere váltotta volna föl s ezzel egy hatalmas lépéssel közelebb jutottunk volna a függetlenségi elvek megvalósulásához. Amde ugyanazok az urak, kik künn a nép előtt a legvessebb szájjal szidják a kormányt, ugyanazok az urak a kormány mellett szavaztak le akkor, midőn egyedül tőlük függött a kormánybukása. T hát ők mentették meg azt a pártot, melvet annyira szidnak, ők az okai, hogy még most is a szabadelvű párt garázdálkodk rajtuk. Nem pedig az, mit említeni tetszik: hogy kevesebben vannak a kormánypártiaknál. Volt egy idő, amikor az ellenzék volt a többség, de akkor meg a híres Kossuth-Eötvös-Justh-fele függetlenség álltak hamarosan a kormány mellé, nehogy baja essék. No már kérjék alázattal, ez gyalázatos árusítás. Ilyen emberekkel mi szóba nem állhatunk, ilyenekről jót nem mondhatunk, mert megcsalták a népet. Önnek nem tetszik, hogy mi ostorozzuk őket? Már pedig mi ostorozni fogjuk kérlelhetteül. Nagyon is rászolgáltak. És kérjük a népet, hogy a függetlenség ámitó részét, melyen Kossuth-Justh-Eötvös Károly vannak, ne támogassa. Azok csak korbacásra méltók, nem támogatásra. Az ország ellen, a nép érdekei ellen akkora bünt követtek el, hogy levezekelni soha se tudják.

Szék.

**) Igenis ez, nem pedig a római pápa parancsa. A pápa egy ország belügyébe se avatkozik, csak az ország törvényhozása ne bántsza az egyházat. Mert ha egyházsértő törvényeket hoznak, már akkor a pápa nem hallgathat. Ekkor beszélnie kell. És beszélni is. Másként nem lenne Krisztusnak igazi utóda, az egyházak hűségese öre. A pápa csak annyit kíván papjaitól, hogy azt a pártot támogassák, amelyik az egyházat legjobban szolgálja, igazait védi. Ha a papok közül többen mégis más, talán egyházoldozó párthoz szegődnek, az nem a pápa hibája, hanem a rang és címkorságos papoké, kik egy vörös pántlikáért szívesen csókolnak kezét a Néronnak.

népben a bizalmat s azért nehéz most boldogulni. Hisz, hogy Krisztus urunk egyháza sértve van, azért is a papságot terheli a felelősség. Nem ugyan az alsópapságot, hanem a főpapokat. Ha Krisztust követték volna, ki a jeruzsálemi templomból kiostorozta a kufárokat; ha a főpapok is kiostorozták volna az egyházból a pogány szellemű papokat és csak jó, lelkes leviták maradtak volna benn a szentélyben, sok nem úgy történik s minden másképp volna.

De mindennek dacára könnyű a néppártot megalkotani, ha a főpapság és alsópapság nem kimélve se fáradságot, se pénzbeli áldozatot, rajta lesznek, hogy a mai szomorú helyzetből a hazát kimentessük. A magyar haza valaha erős és hatalmas volt. Midőn ellenség fenyegette a főpapok voltak a vezérek. Így kellene lenni ma is. De ma alig látunk egy-kettőt. Pedig ma is ellenséggel van dolgunk, még pedig dühös ellenséggel, mely még szent vallásunkat is megtámadta. Hát még ennyi támadással szemben is olyan lanyhán fogják-e a mi hivatott vezéreink teljesíteni kötelességüket?

Tegyük már valamit. Itt az idő. Vegyük ki a zsidó kézből Magyarországot. Csináljunk hitelszövetkezeteket minden városban és faluban, ahol csak lehet. Adjanak erre utasítást az alsópapságnak, mint Firezák püspök úr öméltósága már utasította erre papjait. Így olesó kölesönökhöz jutna a szegény, kiaknázott nép s ki volna véve a rabigából. Alaptökének fektessék le birtokaik jövedelmének egy részét, valamint az alapítványokat. És ennek rendjét-módját tiszta becsületességgel vezessék az alsópapok. Ha ezt megteszik, akkor mentve vagyunk minden veszélytől és biztosítva van a katolikus Magyarország egy új ezredévre.

A zsidók miért ülik és miért csinálnak a mi nevünkben ezredéves ünnepet? Nincs abban nekünk semmi hasznunk. Sőt egy új kiaknázási eszköz. Örülnek, hogy egy ezredév alatt sikerült egy hatalmas nemzetet a sárgaföldig lealacsonyítaniok és úgy kormányozni, ahogy nekik tetszik. Mégis szemtelen dolog, ennyit megengedni nekik.

Mentsük meg a hazát előbb, adjunk a népnek kenyeret, biztosítsuk a magyar földet a magyarnak s akkor fogjuk mi megünnepelni ezer éves fenállásunkat.

Ez teremti meg a néppártot. Ez az alkotás igazi módja.

Éljen a katolikus független néppárt!

Kelt Szeged, Alsótanya 1896. január 30.

Fatona Mihály földmives és
Tökács Illés molnár.

H u m o r.

Cvagy Z. Egy úrfi alig, hogy fölbred, halk kopogtatást hall ajtaján és arra belép egyik hitelezője. „Isten hozta Cobor ur, szól az urfi, a pénzért jön ugy-e?” — „Igen, feleli a becsületes szabómester, tudom, az urfi rendes fizető

szokott lenni, tehát bátor vagyok alkalmatlankodni.“ — „Jól van, szól ismét az urfi. De mondja csak, hogy írja nevét C-vel, vagy Z-vel? Z-vel, kérem — alásan!“ — „Akkor sajnálom, nem fizetek, mert én csak A-B-C rendben szoktam kielégíteni hitelezőimet.“

Nagyítás. Oly régi családból származom, hogy még ma is annak a kölcsönvett tőkének a kamatait fizetem, melyet elődeim akkor vettek fel, midőn Krisztus urunk születésekor Betlehembe utaztak.

A legnagyobb képtelenség. Egy tréfás társaság tíz jó szivart hozatott közös pénzen és elhatározta, hogy azokat átadja annak, ki a legnagyobb képtelenséget mondja. Hárman jelentkeztek a versenyre. Az egyik így szólt: „Láttam egy fejszét, mely leesett a toronyból s mire leért a földre, elrohadt a nyele.“ A második, ki arról volt nevezetes, hogy soha egy árva fillére se volt, ezt mondá: „Egy százas bankó van a zsebemben.“ — A harmadik erre így felelt: „Elhiszem!“ Ez volt a legnagyobb képtelenség; az utolsó nyerte meg a tíz szivart.

Nagyon kevert. A bécsi szabók nóbel-bálokat szoktak rendezni és meghívják a legnevezetesebb előkelőségeket. A tömegben X. szabó ráakad R. tábornokra és kicsinyléssel kérdi: „Nem találja, tábornok ur, hogy nagyon kevert a társaság? — „Ugyan kedves X. az egész világ csak nem lehet csupa szabó?“

Vendég: János, még magának nem is adtam boravalót. No itt van három hatos. . . Persze maga már házat épített, mi?

Pincér: Ugyan kérem, manapság az a sok smucig vendég! Senki sem ad már többet néhány hatosnál!

Szerencsetlenség. Képzeld, mily szerencsétlen vagyok! Husz krajeárt tettem a kis lutrin és ternót csináltam!

— Ez csak nem szerencsétlenség?!

— De igen! miért nem tettem legalább öt forintot?

Színház és művészet.

M. kir. Operaház. Az operaháznak Svicher Izabella képezi csillagát. Szombat este a „Tévedt nő“-ben Violetta énekelte s oly gyönyörű trillákat produkált, hogy a közönséget valósággal elragadta. A zenekart Mader Raoul vezeti s így nem csoda ha az operának sikerült estéi vannak. Az e heti műsor: Szerdán: „Aida“, csütörtökön: „Tamóra“, pénteken: nincs előadás, (a városi színházban: „A fekete dominó“), szombaton: Bajazzók. „Ércember“ (1-ször), vasárnap: Villars dragonyosai, „Ércember“ (2-ször).

Nemzeti színház. A nemzeti színházban Herczeg Ferenc „Honthy háza“ járja. Az érdekes újdonságnak végtelen sokat tapsol a publikum s folyton telt ház előtt adják. Az e heti műsor: Szerdán: „Honthy háza“, csütörtökön: „Proletárok, pénteken: „Médea, szombaton: „Sganarelle. Képzelt beteg, vasárnap: „Arany ember, hétfőn: „A nagy Galeotto“.

Népszínház. Herczeg Ferentől új énekes színművet fogadott el a népszínház igazgatója. A darab címe: Nászuton. „Az istennő“, Forrai új operettjének bemutatkozó előadását e hó 18-ára tűzték ki a népszínházban. A népszínház e heti műsora: Szerdán: „A 3 Kázmér“, csütörtökön: „Hoffmann meséi“, pénteken: „A három Kázmér“, szombaton: „Holtomiglan“, vasárnap délután „Nebántsvirág“.

Közgazdaság.

Krónika. A mezőhegyesi gulyában a szokásos idején március 18-án fog megtartatni. — Az osztrák képviselőházban a pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a ház elé a tőzsde-adó reformjáról. — Az 1880. évi 3 százalékos földhitel sorsjegyek szombati huzásánál a 45.000 forintos főnyeremény a 651 sor 67. számra esett. — A mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézete legutóbbi ülésén, megállapítva a múlt év mérlegét, a nyugdíjintézet vagyonát 85.876 koronában mutatták ki. — A kereskedelmi esernök vasárnap tartotta közgyűlését, ahol megválasztották az új választmányt. — Sziszek és Zimony között e hó 15-én a hajójáratot a Duna-gőzhajós társaság már megkezdte. — Az osztrák gyufa gyárosok megalakították egyesületüket, amelynek célja a gyufa adó ellen állást foglalni, — mert az szerintük a gyufa monopólium jellegét ölténé magára. — A börze tanács elrendelte, hogy a biharszilági olajipar részvénytársaság részjegyei a hivatalos árjegyzőlapban jegyeztessenek. — Buzát tegnap mérsékelten kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt 10.000 mmásza gabna korlátolt irányban. — Az idő derült, tavaszias, éjjel azonban fagy.

Budapesti piac.

Gabnanemek (minőségi súly szerint.) *Buza:* bánági 6.90—7.25. *Tiszavidéki:* 6.95—7.30. *Pestvidéki:* 6.90—7.25. *Fehérmegyei:* 6.90—7.25. *Bácskai:* 7.00—7.35. *Ross:* 6.40—6.65. *Arpa:* takarmány 4.90—5.10; égetni való: 5.40—6.20; sörfőzdei 6.40—7.80. *Zab:* 06.00—06.40. *Kukoricza:* bánági 0.00—0.00; más-nemű: 4.10—4.25. *Köles:* 5.50—5.60.

Liszt. (métermázsánként számítva) Nullás: 12.30; egyes: 11.90; kettős: 11.20; hármas: 10.80; négyes: 9.90; ötös: 9.40; hatos: 9.10; hetes: 7.90; nyolczas: 5.40; F. számú: 3.80; G. számú: 3.90.

A szerkesztésért felelős: **Lepsényi Miklós.**

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számíttatnak. Címmel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarostante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések peti soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számíttatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

A Pesti Magyar Keresk. Bank

54-ik közgyűlését

e hó 29-én délután 4 órakor tartja meg a bank helyiségében.

A tárgyalási pontok a rendesek.

A Szt.-István naptár

kiadó-hivatalunk által, — mindazon t. előfizetőinknek, kik azt egy levelező-lapon kérik, — bizományba postafordultával megküldetik.

A Magyar Néplap

most már

22.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a „Magyar Néplap“ kiadóhivatala fogad el.

„Magyar Néplap“

elárusítás végett minden vidéki dohány-tőzsdének megküldetik, ha egy levelező-lapon eziránt kiadóhivatalunk megkerestetik.

(Tisztelettel kérjük t. elvbárátainkat is lapunk szétküldése körül közreműködni olyformán, hogy városunkban ily tőzsdét szerezni s a czímet kiadóhivatalunkkal közölni sziveskedjenek.)

A „Szent Gellért“ könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legutányosabb áron; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentúl ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért“ könyvnyomda.